(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

Nr. 30 (129) KETVIRTADIENIS, LIEPOS (JULY) 23, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

ISPANIJOJ EINA MŪŠIAI; PASKELBTA MOBILIZACIJA

Signalas Naujoms Atakoms

Kanados Kapitalistai Imasi Hearstinių Melų Metodų

Kanados penkių dešimčių stambiųjų kapitalistų organas The Financial Post paėmė tikrąjį Hearsto geltonlapių metodą. Liepos mėn. 18 dienos laidoje jis pašvenčia stambiausiąjį dviejų puslapių straipsnį, puolimui bedarbių ir dirbančiųjų darbininkų. Prie straipsnio kvadratais nubraižyta chema, kuroje sužymėta bedarbių organizacijos ir darbininkų unijos ir suvesta į viršutinį kvadratą—į Maskvą.

Reakcinis straipsnis parašytas sąryšyje su Ontarijos bedarbių streikais ir tie reakcionieriai už bedarbių judėjimą vską kaltę meta Maskvai ir komunistams. Prie chemos telpa keletas paveikslų iš bedarbių kovų, iš kurių vienas vaizduoja policiją metant iš namų ant Woodbine Ave., Toronte, bedarbę moterį su šeimyna, ir tas inicidentas prikergtas Maskvai.

Stambieji finansieriai laimina Ontarijos premiero Hepburno žygius, už tai, kad jis įsakė areštuoti bedarbius už neišleidimą municipalitetų viršininkų iki bedarbių reikalai buvo patenkinti, tokį bedarbių pasielgimą reakcionieriai priskaitė prie pirmo laipsnio kriminalistės — žmogvagystės. Svarbiausia, tai reakcionieriai apgailestauja, kad reikėjo panaikinti 98 sekciją kriminalių įstatymų todel, kad prieš tą sekciją priešinosi daugelis ir ne komunistų ir dabar komunistų partija legalė, kaip ir visos kitos partijos, bet tik didžiausį komunistai daro kriminalinį "prasižengimą," kuomet jie organizuoja bedarbių judėjimą, už tokį komunistų žygį, reakcionieriai agituoja valdžią imtis su jais griežčiausų priemonių.

Kanados kapitalistinių tūzų laikraščio korespondentai ilgą laiką landžiojo po policijos vyriausias įstaigas ir klausinėjo ar negali karališkoji policija imtis kruvinų žygių prieš komunistus, bet iš ten gavo atsakymą, kad karališkoji policija nedirba įstatymus tik išdirbtus įstatymus vykdo, o panaikinus 98 sekciją jie neturi kuo remtis areštuojant komunistus iki jie nepapildo kriminališką prasižengimą "žmogvagystę" ir esą jie pradėjo areštus tik po **Hepburno parėdymo, areštuota ne todel, kad jie esą komunistai, bet todel, kad jie esą "žmogvagiai."**

Tas pats finansierių atstovas lankėsi pas pašelpos ministerį Mr. Croll ir pas premierą Hepburną ir iš ten gavo tokius pat atsakymus. Visi tie ponai smerkė komunistus, būk komunistai dabar papildė didžiausį prasižengimą, **suorganizavo bedarbius,** o pastarieji vesdami streikus internavo municipalitetų viršininkus. Niekur nepažymi, kad kur bedarbiai būtų skriaudę tuos internuotus ponus, tik baisiausiu kriminaliniu prasižengimu skaito uždarymą ant 18 valandų Etobicoke miesto viršaičio ir nepaleidimą iki jis buvo priverstas grąžinti bedarbiams pešelpą. Esą taip tie bedarbiai nuskriaudę tą viršaitį, kad net suardė jo sveikatą.

Reakcionieriai provokuoja bedarbius, sakydami, būk tai komunistai turėjo slaptą pasitarimą, kuriame nutarė pradėti kelti neramumus ir vogti miestų viršaičius ir kitus valdininkus ir esą jie gavo tokias žinias iš slapto savo šnipo, kuris dalyvavo tame pasitarime. Esą slaptas partijos pasitarimas buvo liepos 3 dieną. Į tokį provokatorišką melą atsakė komunistų partijos vadas Stewart Smith, kad toks užmetimas komunistams yra biauriausios rūšies melas, nes komunistų partija neturėjo tokio pasitarimo—ji turėjo viešus mitingus bedarbių reikalais birželio 22 d. ir liepos 6 dieną. Juk bedarbių reikalai vieši ir nėra reikalo daryti slaptų mitingų. Nereikėjo komunistams vystyti tuose streikuose ir perdidelės iniciatyvos, nes atimta iš bedarbių pašelpa pastatė juos į bado nasrus, tai bedarbiai už duonos kasnio gražinimą patys stojo kovon ir spyrė ponus prie sienos išpildyti jų reikalavimus.

Reakcinis stambiųjų kapitalistų laikraštis toliau mėgina kurstyti prieš komunistus net ir dirbančius darbininkus, rašydamas, kad komunistai tik provokuoja bedarbius ir dirbančius, kuomet komunistai organizuoja bedarbius į organizacijas ir reikalauja bedarbių gyvenimo lygmalą pakelti iki dirbančiųjų lygmalos. Ir esą nuo bedarbiams teikiamų pešelpų provincialės valdžios ir miestų municipalitetai vis tolyn lenda į didesnes skolas, kurių apmokėjimui turi krauti didelę mokesčių naštą ant biznierių, industrialistų ir dirbančių žmonių. Sulyg jų pasakos, tai visos valdžių bėdos paeina del komunistinio judėjimo kaltės. Toki aiškinimai yra provokacijos numerio pirmo. Visi žino, kad komunistai kovoja ne už palaikymą bedarbių ant mizernų pašelpų, bet už panaikinimą bedarbės, kuri paeina ne iš komunistų kaltės, bet iš fabrikantų kaltės, nes jie del pelnų didinimo verčia darbininkus ilgiau dirbti ir daugiau produktuoti už mažesnį atlyginimą iš ko susidaro darbininkų perteklius, kurie išmesti ant gatvių reikalingi pašelpų. Meluoja kapitalistai, kuomet jie sako, kad valdžių skolos didėja vien tik del bedarbių pašelpų dauginimo.

(Tęsinis 4-tam puslap.)

Milijoninis Pamin. Bastitlijos Išgriovimo Francijoj

Liepos 14 dieną Paryžiuje demonstracijoje dalyvavo apie pusė milijono žmonių. Spėjama, kad antra tiek buvo žiūrėtojų. Tai demonstracija, kokios dar niekuomet nėra matęs Paryžius. Komunistai su socialistais ranka rankon maršavo iškėlę savo vadų paveikslus: Bliumo, Stalino, Lenino ir kitų.Fašistai nedrįso daug trukdyti, tik kur-ne-kur buvo mažų susikirtimų su fašistais.

Šią dieną francūzai kasmet švenčia, kaipo laisvės šventę. Laike didžiosios francūzų revoliucijos darbininkai išgriovė tą baisų kalėjimą—bastiliją ir uždavė galutiną smūgį Francijos monarchjai.

6,000,000 Jaunuolių Be Darbo

Geneva, liepos 20.—Pasaulinis Darbo Biuras paduoda, kad pasauly, išskiriant Indiją, Kiniją ir Sovietų Sąjungą, esą šeši milijonai jaunų žmonių mažiau 25 metų amžiaus be darbo. Ir du kart tiek dirbančių tik dalį laiko, kurie neturi jokio užtikrinimo jų pragyvenimui.

APELIUOJA Į PRIVY TARYBĄ Į ANGLIJĄ

Dar Benetto valdžios pravesti įstatymai: bedarbių apdraudos, 8 val. darbo dienos, vienos dienos poilsio sąvaitėje, farmeriams paskolų ir kiti aktai panaikinta Kanados aukščiausio teismo nutarimu. Mat jie ne perdaug buvo naudingi stambiesiems pinigų šulams ir todel paskelbti nekonstituciniais, nežiūrint, kad juos priėmė Kanados žmonių rinktas parlamentas ir užtvirtino senatas.

Iš 8 aukščiausio teismo panaikintų aktų, del 7 apeliuoja Kanados valdžia į Privy Council Londone, Anglijoj. Jeigu Privy taryba atmes Kanados valdžios apeliaciją, tai aukščiausio teismo sprendimas bus galioje ir visi tie Kanados parlamento tarimai bus niekam verti.

Pereitam numery padavėme žinutę po antgalviu: "Kiek valdžių kanadoje?" Dabar gal aiškiau bus, kokias teises turi tos trys niekieno nerinktos valdžios: **Senatas, Aukščiausias Teismas ir Privy Council.** Visos trys aukščiausios ir visagalės įstaigos yra paskirtos. Parlamentas gali daryti tarimus tik šiom įstaigom patinkamus.

Mokyklos ir Žmoniški Namai Eskimams Prie Sovietų

Maskva.—Sovietų vyriausybė nutarė statyti apšildomus namus, mokyklas ir kitus civilizacijos patogumus Vrangelio salos eskimams. Eskimai yra šiaurės žmonės, pripratę gyventi dideliuose šalčiuose ir pusnynuose.

Sovietai panaikina eskimų skolos ir duoda jiems laivelių, šiaurės briedžių ir kitų reikmenų eskimų gyvenime.

Daugelis Liberalų Reikalauja Hepburną Pasitraukti

Porquis, Ont., liepos 20. — Šiaurėj Ontarijos daly kaip gaisras sausroj plečiasi neapykanta prieš Hepburną tarpe liberalų ir reikalauja pasitraukti iš premiero vietos ir liberalų partijos vadovybės už bedarbių terorizavimą, už kėlimą taksų ant biednų, prieš vedimą vieškelių prie mainų, iš ko tų mainų savininkai semsis pelnus.

Hepburno šalininkai aeroplanais lankosi į skirtingas vietas, kad tik apraminus beaugančią neapykantą prieš jį.

VOKIETIJA SLAPTAI SMARKIAI GINKLUOJASI

Londonas, Anglija. — Anglų laikraščiai rašo, kad Vokietija kasdien išleidžia po pusantro aeroplano, skubiai stato nardomuosius laivus, kanuoles ir visą kitą karo mašinėriją. Lavina tūkstančius kareivių naudoti naujausios rūšies karo pabūklus. Viskas daroma didžiausioj paslapty. Kariškos gamybos centrai esą Hamburgas, Bremenas, Kiel, Stettin ir Konigsberg.

DEGA DAUG MIŠKŲ ONTARIJOS PROVINCIJOJ

Nakina, Sault St. Marie, Geraldton, Sudburio ir North Bay distriktuose dega miškai. Ugnis jau sunaikino virš 12,000 akrų miško. Sausra ir dideli karščiai padeda gaisrams plėstis. Algomos distrikte nudegė virš 4,000 akrų gražaus pušyno. Dirba šimtai žmonių prie gaisrų gesinimo, bet negali ugnies sulaikyti.

JAPONIJA KAS METAI DAUGIAU GINKLUOSASI

Tokio. — Japonijos generalis štabas reikalauja valdžios, kad paskirtų $882,000,000 kariškiems prisiruošimams virš to, ką jau turi reguliarėj metinėj sąmatoj. Šia suma naudotūsi per 6 metus karinių pabūklų statymui.

Netikėtas Karštis Nunokino Javus

Šiemet Sudburyje pavasaris buvo gana šaltas. Pasėti javai ir šakniavaisiai negalėjo augti del šalčio. Kiek paaugę pradėjo gelsti. Liepos 8 dieną pakilo iki 111 laipsnių karštis. Šis karštis beveik užbaigė nunokinti neužaugusius augalus. Sudburio apylinkės farmeriai netiki, kad reiks valyti javus rudens laike.

J. J.

A. D. F. Vadai Nori Išmesti Industrinių Unijų Organizt.

Amerikos Darbo Federacijoje yra susitvėręs komitetas industrinių unijų organizavimui su J. L. Levis priešaky. Komitetas jau turi apie milijoną unijistų, kurie remia unijų statymą industriniais pamatais, t. y. visoj industrijoj turi būti viena unija.

Prieš tokį unijų perorganizavimą griežtai stoja Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas. Jis palaiko profesines arba amatines unijas, kurios organizuotos sulyg amato, o ne visoj industrijoj.

Be abejonės, susipratę darbininkai remia ir privalo remti industrines unijas.

Greenas buvo pašaukęs Levesą suvaldymui nuo organizavimo industrinių unijų, arba visiškam jo suspendavimui. Bet kuomet už industrines unijas stoja milijonas darbininkų, tai Leviso ir jam pritarančių unijų suspendavimas reikštų skilimą Amerikos Darbo Federacijos.

Kanados darbininkams svarbu žinoti, kurią pusę palaikyti, kuomet daugelis Kanados unijų priklauso prie A. D. F.

Francijoj Nacionalizuojama Bankai ir Karo Pramonė

Paryžius, liepos 18.—Francijos liaudies fronto valdžia 484 balsais prieš 85, nutarė nacionalizuoti ginklų ir amunicijos gamybą. Taipgi nacionalizuojamas Francijos bankas, kuris kontroliuoja pinigų leidimą.

Nežiūrint, kad amunicijos ir ginklų gaminimo fabrikantams bus apmokėta už jų fabrikus, tačiau fabrikantams tas nelabai patinka, nes nebeturės karo kurstymo svarbiųjų priemonių.

Sovietų valdžia, žinoma, tiems ponams nebūtų davusi nei cento už nusavintus fabrikus.

Neišdegė Anglijos Gruoboniški Planai Del Dardanelų

Montreux, Šveicarija. — Čia tarpvalstybinėj konferencijoj buvo svarstoma kas turi teisę naudotis Dardanelų perplauka, kuri jungia Viduržemio jūres su Juodosioms jūrėms. Visas šiaurytinis Juodųjų jūrų šonas prieina prie Sovietų Sąjungos. Tai Anglija labai norėjo, kad Dardaneliais galėtų laivai plaukti bile valstybės laivai. To norėjo Italija, Vokietija, Japonija ir kitos fašistinės valstybės. Tačiau SSRS reikalavo, kad būtų leidžiama Dardaneliais plaukiot tik tų valstybių laivams, kurios rubežiuojasi su Juodosioms jūrėms. Tokį reikalavimą parėmė Rumunija, Jugoslavija ir Francijos įgaliotiniai ir padarytas nutarimas, kad Dardaneliais nesirubežiuojančių valstybių karo laivai nebus leidžiami, apart tų, kurios turi sudarę apsigynimo sutartis su šalimis, kurios rubežiuojasi su Juodosiom jūrėm.

Ethiopai Smarkiai Pradėjo Atakuoja Italijos Kareivius

Nežiūrint italų valdžios užgindymo, francūzų spauda pakartotinai praneša, kad ethiopai puola ant Addis Ababa ir Harar miestų. Italijos kariškas gubernatorius Ethiopijoj R. Graziani esąs ethiopų sužeistas ir daug Italijos kareivių užmušta, ypatingai Danakil apylinkėj.

Ethiopų generolas Ras Imru su savo kariuomene artinasi prie Gore miesto. Esant dideliam lietui Ethiopijoj, italai negali panaudoti savo sunkių apsigynimo priemonių. Ethiopai buvę susikavoję kalnuose, dabar užpuldinėja italus ir įvaro gero rūpesčio.

TILTAS 17 MYLIŲ ILGIO

New York.—Tai ilgiausias tiltas pasaulyje, kurį tik ką užbaigė statyti New Yorke, Amerikoje. Tilto pastatymas kainavo $60,300,000.

Francūzai Padovanojo Sovietams Vieną Kanuolę

Sakoma, kad didelį triukšmą sukėlė Francijos seime fašistų atstovai, kumet pranešė, kad oro laivyno ministeris padovonojo Sovietų Sąjungai vieną orlaivinę kanuolę, kuri esanti naujo modelio. Pasinaudodami tuo, fašistai reikalavo išnešti nepasitikėjimą Liaudies Fronto valdžiai, bet už nepasitikėjimą balsavo tik reakcionierių pastatyti atstovai.

Oro laivyno ministeris Cot pareiškė, kad Francija dalinsis naujais kariniais išradimais su tomis šalimis, su kuriomis turi sudariusi bendro apsigynimo sutartis.

Čekoslovakija Ties Gelžkelį Per Rumuniją į S. S. R. S.

Bucharest, liepos 17.—Rumunija sutiko leisti tiesti gelžkelį Čekoslovakiai per jos žemę iki Sovietų Sąjungos. Taipgi $8,200,000 paskolos duoda Rumunijai Čekoslovakija karinės apsaugos sustiprinimui. Gelžkelis bus tiesiamas grynai strateginiais išrokavimais atsitikime karo.

Vokiečių fašistai susirūpino, kad tai būsią sustiprinimas fronto prieš Vokietiją, kuomet SSRS gelžkeliu susijungs su Čekoslovakija.

STILSONAS—BUTKUS PALIUOSUOTAS

"Laisvė" praneša, kad Amerikos lietuvių socialistų vadas Stilsonas-Butkus jau paliuosuotas. Jis išsedėjo virš pusės metų. Stilsonas buvo areštuotas už prieškarinį veikimą dar pareito karo laike, ir apie 17 metų pusiau slaptai gyveno. Tuo laiku buvo nuteistas 3 metams kalėjimo.

LIAUDIES FRONTAS NUGALI SUKILELIUS FAŠISTUS

Fašistai Su Monarchistais Veržiasi Užgrobti Valdžią. Darbininkai Be Pasigailėjimo Muša Fašistin. Gaujas

Ispanija, liepos 22.—Jau šešta diena kaip Ispanijos darbininkai ir Liaudies Fronto valdžia kovoja su sukileliais fašistais. Sukilimą pradėjo fašistinis generolas Fransisco Franco kėsindamas sumušti Liaudies Fronto respublikos valdžią ir sugrąžinti fašistinę monarchiją. Sukilimas prasidėjo Morokoj, plėsdamasis pietinėj Ispanijoj ir pasiekė nekurias dalis šiaurinės Ispanijos.

Fašistinio generolo išstojimas buvo signalu visiems Ispanijos fašistams. Prasidėjo kruvini mūšiai šautuvų, kulkosvaidžių, kanuolių, orlaivių ir karo laivų tarp respublikos ginėjų ir fašistų.

Kruvini mūšiai eina Madride, Barcelonoj, Malagoj, Sevillej, ir kituose miestuose. Valdžia apginklavo socialistus, komunistus ir kitus respublikos šalininkus, kurie narsiai gina respubliką. Stoja kovon ir moterys. Valdžia paskelbė mobilizaciją. Rekvizuojami automobiliai apsigynimo reikalams.

Komunistų, socialistų kolumnos ir milicija sekmingai atakuoja sukilelius, kaip kur eina galutinas sukilėlių pakrikimas.

Iki šiol tvarka baigiama atstatyti Barcelonoj, Madride ir kituose miestuose, apsiginklavę darbininkai saugoja gatves, fašistai šaudė nuo stogų.

Iki šiol jau yra žuvusių 25,000 žmonių. Fašistai užimtose vietose masiniai žudo savo priešus.

Kaikurie laikraščiai teigia fašistų pasisekimus, bet kitose vietose tas žinias nuneigia, pranešdami respublikos šalininkų nepaprastus laimėjimus.

Nekuriose vietose sukilėliams gręsia valdžios orlaivių atakos.

Iš viso mūšio eigos matosi, kad fašistai bus sumušti.

TOM MOONEY BYLA VAROMA PIRMYN

Dvidešimts metų kaip Mooney uždarytas kalėjime nekaltai. Bylą greit persvarstys Californijos provincijos aukščiausis teismas. Nieko gero iš šio teismo nesitikima. Po šio teismo bus duodama apeliacija į aukščiausį Amerikos teismą. Pereitais metais ten buvo paduota apeliacija, bet ją atmetė, kad buvo pralenkti visi žemesnieji teismai. Dabar bylą del formalumų pervarė per visus žemesniuosius teismus.

SAUSROS PRIDARĖ DAUG NUOSTOLIŲ

Chicago, Ill. — Amerikoj šiemet nuo karščių mirė 3,000 žmonių. Apskaitliuojama, kad išdžiovino bilijono dolerių vertės derliaus.

Karščiai buvo kiek praėję, bet dabar vėl pasikartoja.

Sovietų Šiaurės Ekspedicija Vyksta Salos Ieškoti

Archangel, SSRS, liepos 17.—Sovietų Sąjungos mokslinė ekspedicija su ledlaužiu Sabko šią sąvaitę vėl išvyksta ieškoti spėjamos salos šiaurės ledinuotam vandenyne. 1810 metais prekiautojas Sonikovas matęs kalnuotą salą. 1893 m. vienas norvegas pirklys taipgi matęs esančią salą. Paukščių skrajojimas toj apylinkėj taipgi liudyja kad netolimais turėtų būti žemė. Tačiau iki šiol dar nepasisekė surasti.

Stebėtinai Didelis Jaunuolis

Alton, Ill., USA. — Robert Wadlow , 18 metų amžiaus jaunuolis turi 8 pėdas ir 5 colius aukštumo ir dar auga greitumu 2 coliu į metus. Sveria 425 svarus. Pusbačius nešioja 35 saizo Turi specialiai padarytą jam tvirtą kėdę. Daktarai sako, kad jis augs iki 22 m. amžiaus.

Nepaprastai didelio augimo priežastis yra perdidelis veikimas pituitarinės liaukos, kuri randasi galvoj tarp smegenų. Iš mažens daktarai norėjo jaunuoliui daryti operaciją, bet tėvai nesutiko.

5,000 KANADOS VETERANŲ IŠVYKO FRANCIJON

Montrealas, liepos 17.—5,000 Kanados pereito karo veteranų keturiais kariškais laivais išplaukė iš Montrealo uosto į Franciją atlankyti paminklo Vimy, kur 1917 metais Kanados armija mušėsi ir daug žuvo kanadiečių.

NORĖJO NUŠAUTI ANGLIJOS KARALIŲ EDVARDĄ

Londonas, Anglija, liepos 16. —Karaliui Edvardui bejojant priešaky parados Londone, netoli Buckingham palocių tulas Banningan, pasivadinęs žurnalistu taikė revolveriu į karalių, bet nežinoma moteris iš užpakalio išmušė jas revolverį iš rankų. Manoma, kad pasikęsinimas buvo asmeninio pobudžo.

Ateikit Pagelbėt Areštuotiem Bedarbių Strekieriam

Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos Centro Komitetas išleido atsišaukimus į darbininkus per spaudą ir į jų organizacijas, kad visi, kurie tik nepritaria Hepburno terorui, siųstų protesto rezoliucijas premiero **Hepburno vardu, Queens Park, Toronto.**

Bylų vedimui reikalinga keleto tūkstančių dolerių, kad neleidus pasiųsti po 25 metus kalėjiman niekuo neprasikaltusius žmones. Leidimas įvykdyti dabartinių valdžios užsimojimų būtų atidarymu durų teroro bangai, kaip kad 1931-32 m. buvo.

Byla yra nacionalės svarbos ir reikalinga sumobilizuoti kuodidžiausias jėgas jos atmušimui.

MIRĖ ŽYMUS MOKSLININKAS SOVIETŲ SĄJUNGOJ

Maskva, liepos 16.—Pasimirė pasaulinis mokslininkas Aleksandras Petravičius Karpinskis, sulaukęs 89 metų amžiaus. Jis buvo SSRS mokslų akademijos prezidentas ir sykiu buvo nariu Centro Veikiančio Komiteto visos Sovietų Sąjungos.

KINIJOJ DIDELIS BADAS

Sulyg spaudos padavimo, tai ir Kinijoj siaučia dideli karščiai ir sausros. Tokių sausrų dar niekad nėsą buvę. Badu išmirę apie 5,000,000 žmonių.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

"DARBININKŲ ŽODIS"
184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

PER KOVAS IR AREŠTUS SULAIKYTAS PAŠELPŲ KIRTIMAS

Ontarijos premieras Hepburnas pareiškė aplinkinių miestelių majorams, kad 10% pašelpų kirtimas sulaikomas vienam mėnesiui.

Tik dvi sąvaitės atgal to paties premiero lūpomis buvo įsakyta areštuoti visus, kurie tik priešinasi pašelpų sumažinimui ir nubausti sunkiausia bausme.

34 areštuotieji premiero įsakymu bedarbių streikieriai laukia teismo, kurie taikomi nubaudimui po 25 metus sunk. darbų kalėjiman sulyg 297 sekcijos kriminalio kodo, kaipo žmogvagiai.

Kuomet pamatė, kad masiniai areštai alkanų bedarbių nepasotins. Kuomet sukėlė didžiausį pasibiaurėjimą sveikiau protaujančiose masėse. Tik tuomet Hepburnas su savo pegelbininkų Croll, pašelpų ministerių, sutiko sulaikyti pešelpų kirtimą. Reiškia, streikierių reikalavimai buvo teisingi.

Bet kaip bus su tais 34 areštuotais?

Juos taipgi tik masinis spaudimas privers paliuosuoti.

KOKS DIDELIS SKIRTUMAS TARP ŽODŽIŲ IR DARBŲ

"Bedarbės klausimo išsprendimui yra vienintėlis kelias, tai išrinkimas liberalų į valdžią." —Šaukė pats Hepburnas prieš rinkimus.

Liberalai išrinkti. Federalė valdžia liberalų rankose. Ontarios provincialė valdžia liberalų rankose. Nei metai dar nepraėjo nuo liberalų išrinkimo, o jau suspėjo pakelti taksus ant 7½ tūkstantinių, sąskaiton bedarbių. O paskutiniu laiku pasikęsino dešimtą dalį pašelpų atkirsti nuo bedarbių.

Tai bent liberališkas bedarbės naikinimas!

Gamyba pakilo, reiškia gerlaikis atėjo. Kam? Turčiams. Pusė bilijono dolerių išmokėta šėrininkams vien tik Ontario provincijoj ir vien tik metalų pramonėj per vienus tik 1935 metus. Vien tik International Nickel Co. padarė $24,000,000 gryno pelno per 1935 metus. O kur kitos provincijos? Kur kitos pramonės šakos?

Kodel iš šių ponų nepaimti nors dalies pelnų bedarbių užlaikymui? Kamgi kirsti ir taip jau pusbadžio pašelpas? Ar jau ir bedarbiai iš pašelpų susikrovė milijonus dolerių?

Kas gi padarė tą pusę bilijono dolerių prieauglio? Ar tik ne tie patys darbininkai? Tai kodel jiems neleisti savo triuso vaisiais naudotis?

KADA TUŠČIAS POPIERIS KALBA?

Gavome "Vlniaus Žodį," valstiečių liaudininkų laikraštį, leidžiamą Vilniuj. Ant pirmo puslapio, trijų didelių špaltų vieta visai tuščia. Tai lenkiškos cenzūros "nuskaityta". Palikta tik antgalvis buvusio straipsnio **"Trys bylos—trys dideli klausimai"**

Kaip sekančiam numery "Vilniaus Žodžio" redakcija aiškina, tai buvęs konfiskuotas Vilniaus miesto storastos įsakymu. Miesto administracija įžiūrėjusi, kad tame straipsnyje buvę ne sulyg valdžios noro aprašyta apie Lvovo, Radomo ir Katovicų bylas.

Tuščias puslapis, tačiau daug pasako apie fašistinę atmosferą Lenkijoj.

SEIMAS IR KONGRESAS

Lietuvos fašistai šaukė: "Amerikos Kongresas neturės ką veikti, nes jau Lietuvoj demokratinė santvarka sugrąžinta!" Amerikos Lietuvių Kongresas susirinko tuo laiku, kuomet buvo šaudomi ant gatvių Kauno darbininkai ir paskelbė Lietuvos fašistams, kad Amerikos lietuviai turės tuo klausimu darbo net perdaug. Kanados Lietuvių Kongresas renkasi dar svarbesnių įvykių šviesoje, tai yra tuomet, kuomet jau galutinai nusimaskavo fašistinio seimo rinkimai ir šimtai Lietuvos piliečių grūdami į kalėjimus, jų neužtenkant—į tvartus, už fašistinių rinkimų boikotavimą. Kanados Lietuvių Kongresas turės dar daugiau papildomų žinių ir bus vienas iš entuziastiškiausių lietuvių suvažiavimų.

"NAUJIENOS" IR STAMBIOSIOS BURŽUAZIJOS LAIKRAŠČIŲ ŽURNALISTAI

Ne "Naujienų" redaktoriams pertikrinti, o skaitytojams spręsti, paduodame čia keletą palyginimų kas kaip kalba apie Sovietų Sąjungą.

"Įdomu, ar Bimba šitą straipsnį skaitė?"—Klausia "Naujienos" liepos 14 d. laidoj. "Jeigu jisai jį skaitė, tai ar jis nemato, kad šis straipsnis **faktinai panaikina visas tas laisves ir teises, kurias sovietų gyventojams žada konstitucijos projektas kituose savo paragrafuose?**

Tas 126 straipsnis reiškia, kad laisvę Sovietų Rusijoje turės **tiktai valdžios partijos žmonės.** Visi kitaip manantieji Rusijos gyventojai neturės teisės nei organizuotis, nei savo idėjas skleisti, nei savo vienminčius statyti kandidatais per rinkimus į krašto parlamentą. Tai ar šitokią tvarką galima vadinti demokratišką?"

C. H. Huestis, "Toronto Daily Star," liberalų žurnalistas rašo:

"Demokratija Rusijoj daugiau panaši į pereinamąjį lieptą, negu į kokį daiktą, iš ko galima būtų darytis kam nors pelnų (merchantman) lieptas, tas veda žmones prie nuolatos didėjančių patogumų (comfort) ir saugumo. Be abejonės, į šį **milžinišką demokratijos eksperimentą kapitalistinės šalys žūri su neramumu ir gataví atleisti griekus Hitleriui ir Musoliniui, kad tik gavus paramos apsaugai nuo gręsiančio pavojaus visai kapitalistinei sistemai."** —Mūsų pabraukta—**Red.**

Na, o kaip "Naujienos" žiūri? Sulyg "Naujienų," tai Huesti turėtų būti komunistas. Tačiau jis yra liberalų didžiausio dienraščio Kanadoje žurnalistas.

"Šale nesulyginamai didelio skirtumo su kapitalistiniais kraštais, ten darbas laukia kiekvieno, nežiūrint kokio išsilavinimo būtų, vidurinės ar aukštosios mokyklos, nesvarbu kokią specialybę tu žinai." Čia Huestis išvardina visą eilę pirmenybių, kurias turi Sovietų žmonės, o neturi kapitalistinėse šalyse darbininkai. Ir prie pabaigos Huestis pastato klausimą: "Bet ko verti tie visi atsiekimai, jeigu nėra laisvės?" ir pats atsako: "Jeigu tu pastatysi tokį klausimą daugumai Rusijos gyventojų, tai jis pažiūrės į tave su nusistebėjimu. Jis šiandien turi tiek laisvės, kad jo tėvai niekuomet nėra turėję. Kritikos laisvė Rusijoj nerybota, Na, o kokią laisvę turi milijonai bedarbių kituos kraštuos šiandien, nežiūrint mūsų 'laisvų' įstaigų?" —Taip Huestis užbaigia savo rašinį.

M. Hindus sako, kad "Rusijoj labiausia vieningi ir smagiausi (happiest) žmonės šiandien iš visos Europos."

"Sovietų Sąjungoj gyvenimo sąlygos labai sparčiai gerėja. Kiekvienas su didžiausiu entuziazmu. Kiekvieno ateitis yra valstybės apdrausta. Sovietų valdžia budavoja milžinišką namą ant tvirto akmeninio pamato—mokslo ir naujų išradimų."—rašo F. Banting tame pačiame "Toronto Star," žymus Anglijos socialistas žurnalistas.

Tokias pat žinias teikia ir Alexandrine Gibb ir Margaret Gould, torontietės, kurios viena lankėsi Sovietų Sąjungoj pereitais metais, kita dabar lankosi ir duoda ilgiausius straipsnius apie SSRS.

Taip pat rašo ir Pierre Van Paassen ir F. B. Housser ir daugelis kitų buržuazinių laikraščių žurnalistų, kurie tik lankėsi Sovietų Sąjungoj.

Nei vienas jų taip biauriai nerašo apie Sovietų Sąjungą, kaip "Naujienos." Net valstiečių liaudininkų Lietuvos laikraščiai švariau rašo už socialistines "Naujienas." "Naujienos" dar nėra parašiusios nieko teigiamo apie Sovietų Sąjungą, kuomet angliškoj buržuazinėj liberališkoj spaudoj buvo pusėtinai nemažai.

C. C. F. TRIJŲ PROVINCIJŲ KONVENCIJOS UŽ VIENYBĘ

Paskutinių dviejų sąvaičių laikotarpy įvyko British Columbijos, Saskatchevano ir Albertos provincijų C. C. F. metinės konvencijos. Visose trijose konvencijose didele didžiuma atstovai pasisakė už vieningą veikimą visų progresyvių darbininkiškų organizacijų ir partijų kasdieniniais darbininkų reikalais. Albertos prov. C. C. F. konvencija priėmė dvi rezoliucijas: viena reikalaujama Nacionalis C. C. F. Komitetas tartis su Komunistų Partija del svarstymo Komunistų Partijos afiliavimo prie C. C. F.; kita—jeigu nacionalis komitetas atmestų jų pasiūlymą, tai garantuoti provinciales teises vekti su komunistais, nedarant varžymų iš nacionalio komiteto.

Tai didelis žingsnis linkui vienybės.

Nelabai seniai įvyko Ontario prov. C. C. F. konvencija, kurioje buvo atmesta vienybės klausimas ir išmesti iš partijos vienybės šalininkai.

Kažin ką dabar darys C. C. F. Nacionalis Komitetas su trijų provincijų nariais?

Sovietu Sajungos Naujos Konst. Projekto Istraukos

Sovietų Sąjungos naujoji konstitucija susideda iš trylikos skyrių ir 146 straipsnių. Joj plačiai apibudinama valstybės santvarka ir piliečių plačiosios teisės. Konstitucija yra dar tik projektas, bet svarstoma visoje Sovietų Sąjungoje. Ji yra patiekta svarstyti Visasąjunginiam Sovietų suvažiavimui, kuris įvyks lapkričio mėn. 25 d., 1936, ir nėra abejonės, projektas virs visos šalies pagrindu. Kadangi neturime vietos laikraštyje ištisai talpinti tą projektą, tai paduodame tik tokias vietas, kas liečia valstybės pagrindą ir jos piliečių teises. Matysite ką garantuoja Sovietų piliečiams naujoji konstitucija.—**"Darbininkų Žodžio" Redakcija.**

VISUOMENĖS SANTVARKA

STRAIPSNIS 1. Socialistų Sovietų Respublikų Sąjunga yra Socialistinė darbininkų ir valstiečių valstybė.

STRAIPSNIS 2. SSRS politinį pagrindą sudaro darbo žmonių atstovų Sovietai, išaugę ir sutvirtėję dvarininkų ir kapitalistų valdžios nuvertime ir proletariato diktatūros užkariavimo rezultate.

STRAIPSNIS 3. Visa valdžia SSRS priklauso miesto ir kaimo darbo žmonėms, darbo žmonių atstovų asmenyje.

STRAIPSNIS 4. SSRS ekonominį pagrindą sudaro socialistinė ūkio sistema ir socialistinė nuosavybė ant darbo įrankių ir priemonių, sutvirtėjusi kapitalistinės ūkio sistemos likvidavimo, privatinės nuosavybės ant darbo įrankių ir priemonių ir priemonių panaikinimo ir panaikinimo žmogaus išnaudojimo žmogumi rezultate.

STRAIPSNIS 5. SSRS-je socialistinė nuosavybė turi arba valstybės nuosavybės (visos liaudies nuosavybės) formą, arba kooperatyviniai-kolchozinės nuosavybės (atskirų kolchozų nuosavybės, koperatyvinių apsivienyjimų nuosavybės) formą.

STRAIPSNIS 7. Visuomeniškos įmonės kolchozuose ir koperatyvinėse organizacijose su jų gyvu ir negyvu inventorium, gaminama kolchozų ir koperatyvinių organizacijų produkcija, lygiai kaip ir jų visuomeniniai pastatai sudaro visuomeninę, socialistinę kolchozų ir koperatyvinių organizacijų nuosavybę.

Kiekvienas kolchozinis kiemas turi asmeniškam naudojimui nedidelį priesodybinį žemės sklypelį ir asmeniškoj nuosavybėj pagelbinį ūkį priesodybiniam sklype, gyvenamą namą, produktyvinius gyvulius, paukščius ir smulkų žemės ūkio inventorių—atatinkant žemės ūkio atrelės statutui.

STRAIPSNIS 8. Žemė, užimama kolchozų, užtvirtinama jiems neribotam naudojimui, t. y. amžinai.

STRAIPSNIS 9. Šale socialinės ūkio sistemos, kuri yra SSRS viešpataujanti ūkio forma, įstatymu leidžiamas smulkus privatus ūkis pavienių valstiečių ir amatininkų, pagrįstas asmenišku darbu ir neeksploatuojantis svetimo darbo.

STRAIPSNIS 10. Asmeniška piliečių darbo įplaukų ir sutaupų, gyvenamojo namo ir pagelbinio namų ūkio, namų daiktų ir reikmenų, lygiai kaip ir asmeniško naudojimo ir patogumo reikmenų nuosavybė apsaugojama įstatymų.

STRAIPSNIS 12. SSRS darbas yra privalomas kiekvienam darbui tinkančiam piliečiui principu: "Kas nedirba, tas nevalgo."

SSRS įgyvendinamas socializmo principas: "Iš kiekvieno sulyg jo išgalės, kiekvienam—sulyg jo darbo."

STRAIPSNIS 105. SSRS Vyriausį Teismą ir SSRS specialius teismus renka SSRS Vyriausias Sovietas penkiems metams.

STRAIPSNIS 111. Visuose SSRS teismuose bylos nagrinėjamos atvirai, kiek įstatymų nenumatytos išimtys, užtikrinus kaltinamąjam teisę gynimuisi.

STRAIPSNIS 118. SSRS piliečiai turi teisę turėti darbo—teisę, gauti garantuotą darbą apmokant jų darbą atatinkant jo kiekiui ir kokybei.

Teisė turėti darbo užtikrinama socialistine liaudies ūkio organizacija, nenukrypstamu sovietų visuomenės gamybos jėgų augimu, ūkio krizių nebuvimu ir nedarbo likvidavimu.

STRAIPSNIS 119. SSRS piliečiai turi teisę poilsiui.

Teisė poilsiui užtikrinama darbo dienos sutrumpinimu didelei darbininkų daugumai iki 7 valandų, nustatymu darbininkams ir tarnautojams kasmetinių atostogų, mokant uždarbį, suteikiant darbo žmonių aptarnavimui platų sanatorijų, poilsio namų, kliubų tinklą.

STRAIPSNIS 120. SSRS piliečiai turi materialio aprūpinimo teisę senatvėj, o taipgi—ištikus ligai ir nustojimui darbingumo.

Ta teisė užtikrinama plačių darbininkų ir tarnautojų socialio draudimo išvystymu valstybės sąskaiton, neapmokama medicinos pagelba, suteikimu darbo žmonėms naudotis plačiu kurortų tinklu.

STRAIPSNIS 121. SSRS piliečiai turi teisę mokintis. Ta teisė užtikrinama visuotinu privalomu pradiniu mokslu, neapmokamu mokslu, imant ir aukštąjį mokslą, valstybinių stipendijų sistema del didelės daugumos mokslevių aukštojoj mokyk-

(Tęsinis 4 puslapy)

Lietuvos Ukininku Balsas I Amerikos Lietuvius

Policija Šaudydama Netaikė Į Nusmerktąjį Valstietį, Spėjama, Kad 15 Valstiečių Sušaudyta

VALSTIEČIAI BOIKOTAVO RINKIMUS. DEGA VALDŽIOS ŠNIPŲ TROBOS

("Darbininkų Žodis" gavo specialį laišką iš Lietuvos, kurį ištisai talpiname ir raginame visus su didele atyda perskaityti, nes iš to matysite kas dedasi Lietuvoj ir kaip Lietuvos liaudis reaguoja į birželio mėnesio įvykius ir visą fašistinį terorą. Laiškas rašytas dzūkų krašte:—**Red.**)

Draugams Amerikos Lietuviams

Draugai! Jūs įdomaujatės gyvenimu Lietuvoje. Aš bandysiu aprašyti nors dalelę valstiečių būklės Dzūkijos kaime. Prieš keletą metų (kol dar nebuvo įsigalėję sindikatai: "Maistas," "Pienocentras," "Lietukis" ir kiti) buvo brangesni ūkio gaminai, o kai kurie įvežamieji (fabrikų) gaminiai: žibalas, cukrus, benzinas, druska ir kt. buvo pigesni, tada dar buvo galima gyventi. Visi valstiečiai greit apsimokėdavo žemės mokesčius; bet dabar, kuomet ūkio produktų kainos visai nukrito, o fabrikų gaminių kainos liko tos pačios arba dar pabrango; padidinus savivaldybės mokesčius, žemės mokesčiai dar padidėjo—valstiečių būklė tapo labai sunki. Pastaraisiais metais jau labai retas valstietis išgalėjo sumokėti žemės mokesčius, o jei kas turėjo skolos, arba yra pasiskolinęs iš "Žemės Banko" įkeisdamas ūkį, tokių valstiečių padėtis visai beviltiška ir jų ūkius skolininkai arba "Žemės Bankas" parduoda iš varžytinių, kuriuos dažniausiai nuperka valdininkai. Pelningas pasidarė valdininkų "amatas"—policininkų, viršaičių seniūnų, šnipų ir daugelio kitokių. Seniau seniūnus, viršaičius ir tarybų narius rinkdavo patys valstiečiai, dabar valdžia skiria. Tiesa, ir dabar gyventojai rinko bet turėjo išrinkti tuos, kurių nori valdžia, kitokius pašalina. Tuo tarpu valstiečių būklė pasidarė nepakenčiama: antstoliai ir policija už nesumokėtus mokesčius paima iš valstiečių javus, gyvulius, ūkio įrankius ir skelbia varžytines. Bet, kad dažniausiai panašiose varžytinėse nebūna pirkėjų, tada paėmę ūkio padargus laiko savivaldybių kiemuose. Tokiai būklei esant, daug darbščių ir sąmoningų valstiečių jau liko be pastogės. Kitus tas pats likimas laukia ateityje.

Pernai kilus Suvalkijos ūkininkų streikui, visų kaimiečių tarpe pasireiškė didelis nepasitenkinimas esama valdžia. Kuomet valdžia pradėjo žiauriai bausti "kurstytojus," nepasitenkinimas dar padidėjo, ir dabar valstiečių kova tęsiasi įvairiose formose. Mūsų valstybės galvos sako, kad svetimos valstybės agentai kursto liaudį, ir "kurstytojus" žiauriausiai baudžia. Nesenai oficialiai paskelbė, **kad 23 gegužės 4 nutestus ūkininkus sušaudė, o 13 nuteisė ilgiems metams kalėti, bet mums ateina neoficialių žinių, kad tuomet buvo sušaudyti ne keturi, kaip oficialiai paskelbė, bet penkiolika valstiečių (ūkininkų-kovotojų) sušaudyta.**

Ištikrųjų šią kovą iššaukė didelis valstiečių skurdas. Ši kova yra valstiečių kova už būvį. Už geresnes ir žmoniškesnes gyvenimo sąlygas. Už laisvę.

Labai daug žmonių sėdi kalėjimuose be jokio teismo, suimti prieš seimo rinkimus už "kurstymą," nors jokių davinių nėra jų kaltės įrodymui. Marijampolės kalėjime netilpo, tad suimtuosius sutalpino rūsiuose, kitus laiko uždarę tvarte, kurį valdžia išnuomavo iš kažkokio žydo savininko. **Be to, nekuriuos suimtuosius giminės visai nesuranda, jie turbūt jau žuvę.**

Prieš seimo rinkimus paplito įvairaus turinio atsišaukimai, bet visuose buvo žmonės kviečiami boikotuoti seimo rinkimus. **Buvo atsišaukimų, kuriuose įspėjami seniūnai ir viršaičiai atsisakyti nuo pareigų, įspėjami seimo kandidatai atsisakyti nuo kandidatūros, nepaklausiusius ispėjimo buvo grąsinama sunaikinimu turto, arba kitokia sunkia bausme. Nekuriuos valsčiuos seniūnų jau nėra. Birželio 4-5 dienomis Krosnos apylinkėj sudegė šešių seniūnų ūkiai, taip pat sudegė valdžios pakaliko Natkevičiaus ūkis. Ir dažnai šviečia gaisrai valdžios rėmėjų ūkiuose. Prieš pat seimo rinkimus sudegė ūkis V. Valančiaus, kandidato į seimą, Rudininkų kaimo. Punsko valsč. Naktį 10 į 11 dieną birželio sudegė Juozo Janulevičiaus ūkis, Miškinių kaimo, Lazdijų valsč., taipgi kandidato į seimą.**

Kiek man teko išsikalbėti su žmonėmis, su paprastais piliečiais, išskyrus šnipus, tai nei vienas neužjaučia nukentėjusius seniūnus ir kitus panašius, o visi tik sako, gerai jiems už tai.

Birželio 10, paskutinę rinkimų dieną, seniūnai ir jų padėjėjai vaikščiojo po namus ir varė žmones eiti balsuoti gązdindami, **kad jei kas nebalsuos, tiems bus atimtos teisės, bus nubausti, atims gautas iš dvarų žemes, o kas balsuos, tiems žadėjo dovanoti teismo priteistas baudas.** Buvo atsitikimų, kad vienas kokis nors senelis, atėjęs **rinkimų komisijos paragintas, balsavo ir už kitus, neatėjusius, tos pačios šeimos narius.** Bet, nors ir pavyko nekuriuos žmones gązdinimais priversti eiti balsuoti, tačiau visvien mažai žmonių balsavo. Nors valdžios laikraščiai rašo, kad balsavo virš 50% gyventojų, bet mes manome, kad tas skaičius yra žymiai perdėtas. **Mūsų apylinkėj balsavo nedaugiau 20% gyventojų.**

Šiandien man pasakojo vienas pasitikimas valdžios asmuo, kad kuomet išvedė sušaudyti 4 viršminėtus 23 dienos gegužės nusmerktus mirti valstiečių kovotojus, tai leido jiems pareikšti paskutinį norą. Vienas nusmerktųjų paprašė leisti pasakyti keletą žodžių.

—Esu—pareiškė jis—savanoris kūrėjas už ką manę Lietuva yra apdavanojusi. . . Išmokinau seserį, kuri yra viena iš žymiausių mokytojų . . . Išmokinau brolį, kuris yra vienas iš žymiausių karininkų . . . Dabar mane Lietuva apdovanoja kulkomis . . . Tik ne Lietuva, bet josios užgrobikai . . .

Paskutinis žodis skamba **užgrobikai,** tikrumoje galėjo būti išreikštas kitokiu panašios reikšmės žodžiu. (Tai sušaudytojo Kazio Norkevičiaus biografija.—"Darb. Žodžio" Red.)

Po šių nusmerktojo žodžių buvo duota komanda: šauti! Po šūvių salvei, nusmerktasis kalbėjęs viršminėtus žodžius, **stovėjo kulkų nepaliestas.** Tikrai negalėjo pasakyti, rodos, dar viena komanda buvo duota: šauti! **Jis vėl liko nepaliestas kulkų.** Tada karo policija, kuri šaudė nusmerktuosius, buvo iš ten pašalinti, jų vieton atėjo, pašauktas kažkos asmuo, kuris priėjęs š arti sušaudė nusmerktąjį.

Šiuo kart baigiu.

Dzūkijos Valstietis

Dzūkija, 19 birželio, 1936 metais.

"Bet tai netiesa. Dykuma nėra dyka vieta. Imkime, pavyzdžiui, dykumą Kara-Kum—pačią didžiausiąją Rusijos dykumą reiškia—dyka vieta, kurioj nieko nėra.

"Kara-Kumo dykumoj gyvena žmonės, galvijus gano, ten auga žolės, krūmokšniai. Ten yra gyvybė, o jei yra gyvybė, tai yra ir vandens, nes gyvybė be vandens nėra galima."

Čia labai trumpa ištrauka apie dykumą, viena ir didžiulių ir labai paskilbusių. O juk autorius tuojaus atidengia skraistę ir parodo, kad ji nėra taip baisi, taip žiauri, kaip mes ją persistatome. Toliau autorius nurodo kaip ten žmonės gyvena, kas padaryta ir kas daroma, kad gamtos žiaurumą sunaikinus.

Ir taip eina knygoje apsakymai apie lietų, sniegą, kalnus, augmenis, gyvius ir visokias kitas žmogaus su gamta kovas. O, kad žmogus galėtų gyventi, tai jis turi su gamta kovoti. Kas nekovojo, tas išnyko, tas pražuvo.

KNYGA IR DUOKLĖS

Knyga "Gamta ir Žmonės" bus labai naudinga, ji galės mūsų visų žinojimą pakelti ant aukšto laipsnio. Ši knyga jau yra išleista rusų, ukrainų, anglų ir veikiausia daugelio kitų didesnių tautų kalbose.

ALDLD ją išleidžia ir turės progą gauti visi mūsų organizacijos nariai, kurie moka pilną metinę duoklę—$1.50. Ją galės gauti tik 1936 metais, nes spausdiname apribotai ir platinimui jos mažai liks. Pašaliniams parduodant jos kaina bus nemažiau $1.50. O ALDLD nariai už metinę duoklę gaus knygą ir per visus metus žurnalą "Šviesą." Tą reikia aiškinti visur, kad šimtai lietuvių galėtų įstoti į mūs organizaciją ir gauti taip naudingą knygą.

Centro Komitetas daro viską, kad knyga būtų išleista gerai ir laiku. Bet kiekvienam yra aišku, kad kiekvienas didelis darbas reikalauja ir daug pinigų. Popieros prisėjo pirkti veik 4,000 svarų, kas kainavo arti $300.00. Atspausdinimas kainuos arti $500.00. Paskui jos apdarymas ir išsiuntinėjimas vėl reikalauja apie $500.00. Už vertimą ir kitus darbus taipgi reikia užmokėti. Viso knyga atseis nemažiau $2,000.00.

ALDLD CK prašo visus mūsų organizacijos narius ir nares darbuotis, kad gavus naujų narių į organizaciją ir mokėti savo metines duokles.

Kada duoklės jau sumokėtos, tai nieko nelaukiant siųskite jas į centrą. Jeigu visi dirbsime naujų narių gavime, duoklių mokėjime, palaikysime centras kuopas, o kuopos ir nariai centrą, tai mes laiku ir be finansinių kliučių išleisime taip labai naudingą knygą.

D. M. ŠOLOMSKAS
ALDLD CK Sekretorius
46 Ten Eyck St.
Brooklyn, N. Y.

"GAMTA IR ŽMONES"

Kaip Žmonės Nugali Gamtą?

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 1936 metų leidinys, kuris iš eilės yra 41, bus M. ILJINO knyga, vardu **"Gamta ir Žmonės."**

Knygą spausdina "Vilnis." Jau daugiau, kaip pusė jos gatava. Knyga apie pabaigą rugpiūčio bus gatava. Tai bus apie 300 puslapių, jeigu nedaugiau. Dar vienas brangus ir gražus įdėjimas į lietuvių lengvesnio pasiskaitymo mokslinę literatūrą.

Knygos autorius M. ILJIN yra vienas iš gabiausių Sovietų mokslinių rašytojų, kuris labai aiškiai, suprantamai, kiekvienam prieinamai dalykus išdėsto. Knygos vertėju yra vienas iš geriausių lietuvių kalbos žinovų **Jonas Kaškaitis.**

Čia mes negalėsime daryti jos peržvalgą. Mes tik keletą svarbių ištraukų ir atsiliepimų paduosime, kad supažindinus ALDLD narius su būsima knyga.

Maksim Gorkij įžangoj prie anglų kalboje laidos apie šią knygą rašė:

" 'Gamta ir Žmonės' išpasakoja mums, kaip žmonės savo energiją sekmingai vartoja kovai su nepalankia gamta, kaip jie kaujasi su gamta, kad paveikus jos jėgas, pergalėjus ir pavedus žmogaus valiai. Knyga aiškina, kaip kolektyviai sujungta energija nuolatos ir sekmingai įveda sąmoningą tvarką į gaivalinę gamtos jėgų žaismę, visos žmonijos gerovei. Drėgina, laisto tyrus, dykumas; sausina balas, pelkes; nustato ir reguliuoja upių tekėjimo linkmę; išvysto naujus augalus. Vis naujus ir naujus kūro, trąšų, naugių sandelius suranda ir plačiai naudoja žmonės; javinių grūdų auginimą skleidžia vis tolyn ir tolyn į žiemius. Žemė pasidaro vis labiau derlinga, vis labiau pasiduoda savo valdytojui—žmogaus darbui.

" 'Gamta ir Žmonės' yra poema prozoje apie tai, kas ištikro įvyksta dabartiniais laikais.

"Mes velijam knygai 'Gamta ir Žmonės' pasisekimo, kokio ji pilnai užsitarnauja. Mes turime vilties, kad ji sekmingai nušluos dulkes, kurios aptemdo žmonių protą ir neduoda jiems pamatyti, kaip gilus ir nesutaikomas yra tas padalinimas, kuris dabar perskelia žmonių veislę į dvi kovojančias grupes."

Tai trumpai apibudinimas šios knygos. Pradėjus skaityti ją, jau nei vienas nenorės padėti, kol neperskaitys. Knyga suskirstyta į atskirus skyrius, o skyriai į atskiras temas. O kaip traukia skaityti! Štai pirmame skyriuje autorius rašo:

"Kai mes kalbame apie dykumą, tai mes paprastai pradedame neigiamais žodžiais. Mes jau taip pripratome kalbėti apie dykumą vis tais pačiais vienodais pavadinimais: nevaisinga, bevaisė, išdžiovinta, bevandenė, neapgyventa, išpūstyta, beviltinga.

"Šitie žodžiai pasako ne tą, kas dykumoj yra, bet tą, ko joj nėra. Ir net pats žodis "dykuma"

LITERATŪRA IR MENAS

DAINUOKIME NE TIK REVOLIUCINES, BET IR LIAUDIES DAINAS

Rašo **V. Raila**

Lietuvių tautą nuo senovės ...a pamėgusi dainas, todel per ...mtmečius lietuvių liaudis su...rė tūkstančius įvairių liaudies ...inų, kuriose apdainuojama jų ...iaugsmai, vargai, rūpesčiai ir ...dos.

Lietuvių išeivija Amerikoj irgi ...a pamėgus savo protėvių dai...ngas tradicijas, už tai Ameri...s lietuvių progresyviškos me...pajėgos susibūrė į Amerikos ...etuvių Meno Sąjungą.

Birželio 21 ir 22 dienomis Cle...lande, Ohio, atsibuvo Ameri...s Lietuvių Proletarinio Meno ...junges septintas suvažiavi...as. Šis suvažiavimas buvo ga...gerai priruoštas, taip, kad ...tik buvo sekmingai aptarti ...eno reikalai, bet ir dalyvavu...eji atstovai nuo meno vienetų ...irėjo daug ko pasimokinti, nes ...uvo skaitomi trys, labai svar...ais klausimais referatai.

Draugė B. Šalinaitė Meno Są...ngos kompozitorė davė gerai ...riruoštą referatą dainų—muzi...os klausimu. Šis referatas tai ...uvo dainų—muzikos demons...racija, nes kompozitorė B. Ša...naitė atvažiavo drauge su jos ...lavintais Aidbalsiais, suside...ančias ištrijų merginų ir tri...j vaikinų. Draugė B. Šalinaitė ...avyzdžiais parodė, kaip norin...eji išmokti gerai dainuoti, tu...lavinti savo balsą.

Drg. Šalinaitė aiškindama a...ie lietuvių liaudies dainas pa...ymėjo, kad Meno Sąjungos vie...etai turi ne tik dainuoti revo...ucines darbininkiškas dainas, ...et taipgi dainuoti ir liaudies ...ainas, kurios dar nėra fašistų ...udarkytos, nes Lietuvos fašis...ai visai pamiršo ir nenori, kad ...ietuvos žmonės dainuotų tas ...enas dainas, kurias Lietuvos ...audis sukūrė apdainuodama ...avo kasdieninį gyvenimą. Kad ...arodyti liaudies dainų grožį ir ...ertę, draugės B. Šalinaitės iš...avinti Aidbalsiai padainavo ke...ias liaudies dainas, tokias, ko...as man niekuomet neteko gir...ėti; apdainavo liaudies vargus ...r bėdas, išleidžiant dukrelę už ...logo žentelio ir t.t. Kada Lie...uvos žmonėms uždėrėdavo ge...esnis derlius ir jie visko dau...giau turėdavo, tad jie tuomet ...ainuodavo linksmesnes dainas ...r patys linksmindavosi, tai tų ...ainų žodžiai ir muzika yra daug ...inksmesnė.

Ištiesų, kada gerai sumokintos ...audies dainos ir jas gražiai su...dainuoja, tai klausytojui yra ...malonu ir gražu klausyti ir dai...nų žodžiai ir garsai giliai įsmin...ga į širdį. Mes turime ugdyti ir ...kelti liaudies meną, dainuoti dai...nas, kurias Lietuvos dirbančioji ...liaudis sukūrė iš savo realaus ...gyvenimo. Jose atspindi jų jaus...mai ir troškimai.

Paskui drg. Šalinaitė aiškin...dama apie naujas šios gadynės ...darbininkiškas dainas, kurioms ...žodžius parašė mūsų revoliuci...niai poetai, o muziką, mūsų re...voliuciniai kompozitoriai sukūrė ...sulyg kapitalistinės epochos rit...mo taktų. Aidbalsiai padainavo ...kelias darbininkiškas dainas. ...Nekurių muzika pusėtinai keb...liai kombinuota, bet išlavinti ...Aidbalsiai tas dainas labai gra...žiai sudainavo. Vėliau padaina...vo porą angliškų liaudies dainų ...taipgi ir darbininkiškų.

Draugė Šalinaitė, kad parody...ti kaip galima iš nedidelio skai...čiaus asmenų sudaryti koncer...tėlį, čia Aidbalsiai padainavo ke...lias dainas iš operetes "Tamy...la," kurioms muziką parašė ...kompozitorė Šalinaitė, afrikiečių ...liaudies motyvu. Taipgi padai...navo visą eilę kitokių dainų, su ...reikšmingais žodžiais ir muzi...kos kūriniais.

Draugė Klimiutė labai artis...tiškai padainavo solo, vieną lie...tuvišką, kitą ispanišką dainą. ...Jos balsas švarus, aukštas ir ...malonus. Draugas P. Pakalniš...kis irgi puikiai sudainavo solo. Vėliau sekė vaikinų ir merginų duetai bei trio. Su paskaita ir dainų pavyzdžiais programa užsitesė apie tris valandas, kur buvo sudainuota apie 30 dainų. Po draugės Šalinaitės vadovybe šeši jauni asmenys: Klimiutė, Jeskevičiutė, Pakalniškienė, Jakštys ir Pakalniškis labai gražiai išpildė tokią vertingą ir pamokinančią programą.

REFERATAI APIE DRAMĄ IR POEZIJĄ

Draugas V. Bovinas parašė referatą ir kritišką peržvalgą apie pereitų dviejų metų išleistus veikalus; referatą perskaitė drg. Pakalniškienė. Šis referatas, turbūt tilps "Laisvėje." Ypatingai tie, kurie rašo veikalus, arba nori rašyti, turi išstudijuoti tą referatą iš kurio daug ko galės pasimokinti. Taipgi tų veikalų autoriai apie kurių veikalus tam referate yra analyzuojama jiems patiems suteiktų daug naudos. Referatą apdiskusuojant, keli atstovai pažymėjo, kad tokių referatų parašymas—yra pasukimas mūsų meniško darbo gerojon pusėn. Ir tik nuodugniai, kritiškai išanalizavę savo nuveiktus darbus sukursime daug ko tobulesnio.

Trečią referatą parašė poetas St. Jasilionis, jį perskaitė Pakalniškienė. Referatas labai naudingas mūsų draugams mėginantiems rašyti eiles, nes jame labai aiškioj formoj nurodoma kaip reikia techniškai eilėraščius apdirbti, ir apie įvairias skirtingas formas. Šio referato tilpimas spaudon duos progą pasinaudoti didesniam skaičiui eilėraščių rašėjų.

SVARBIEJI MENO SĄJUNGOS NUTARIMAI

Meno Sąjung. suvažiavime buvo padaryta svarbi permaina, tai pakeistas Sąjungos vardas ir priimta nauja konstitucija. Pirmiau buvo vardas: "Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sąjungą." Vardas labai ilgas, kas nelabai patogu. Dabar priimtas naujas vardas ir vadinsis: "Lietuvių Meno Sąjunga." Naujoj konstitucijoj nėra daug naujų pakeitimų, tik plačiau išdėstyta L. M. S. vienetų ir Centro Komiteto pareigos ir teisės.

Nutarta plėsti Lietuvių Meno Sąjungos veikimą įtraukiant visus Amerikos lietuvius, progresyvius ir bepartyvius, menininkus, ir padaryti L. M. S. lietuvių menininkų centru. Dainuoti ne tik darbininkiškas dainas, bet kelti ir dainuoti fašistų dar nesudarkytas dainas ir meną. Greitai išleisti bent vieną ar dvi operetes ir kelis darbininkiškus veikalus. Organizuoti lietuvių rašytojų ratelius ir kviesti literatus prie meniško darbo ir kūrybos. Paskelbti veikalų rašymo kontestą, kontestan paskirti tris dovanas. Tai tokie, trumpai sakant, buvo svarbesnieji nutarimai.

Ant galo reikia pastebėti, kaip paaiškėjo iš centro sekretoriaus raporto, tai daugelis meno vienetų laiku neužsimoka metines duokles, ir laiku neatsilygina centrui už gautas iš centro gaidas, tai centrui sudaro sunkumus veikalų ir gaidų leidime. Nemažai buvo diskusuota jaunuolių klausimu, nes Jungtinių Valstijų lietuvių darbininkų choruos labai didelį nuošimtį sudaro jaunuoliai, tai svarbu, kad senesnieji menininkai nekomanduotų jaunimą, bet padėtų dirbti, organizuotis.

102,000 KOMUNISTŲ ISPANIJOJ

Madridas, liepos 16. — Sulyg Ispanijos komunistų laikraščio pranešimų, komunistų partija turinti 102,000 narių ir esą paduota 17,000 aplikacijų stoti į partiją.

Toli Siekiančios Mintys

F. Tumėnas

Nipigon, Ont. — Kada-gi gyvensime, kada tinkamai apsirengsim, sočiai pavalgysim, kada-gi išnyks baimė del savo gyvybės išlaikymo? . . . Jau aštuoni metai kaip šiame sausažemio kontinente. Kaip vargingai ir net tragiškai jie praleisti . . . Bet rodos, kaip kad iš šautuvo permestas iš Lietuvos atsidūriau gyventi Nipigone ir guliu to miesto kapinių sodelyje, po tais pačiais medeliais, po kuriais užpernai su draugu Žukausku rašėme "Lietuvos enciklopediją."

Medžiai šlama . . . Aplinkuma tokia graži. Gražiai išpuošta sugabaus artisto (gamtos), ištikrų jų yra kuo pasigrožėti, o čia dar ir žmogaus ranka tą gražiąją gamtą padailina. Ypatingai šiuo laiku mano mintis dar pagilina, tai dvi moterys laisto gėles ant kapo, kareivio, žuvusio imperialistiniam kare. Juodvi man pradėjo pasakoti, kad iš šio mažo miestelio žuvo net trys kareiviai. Toliau pakalnėj, ežeras, žuvys ir žmonės žaidžia vandenyje. Iš abiejų pusių parko į akmeninius kalnus driekiasi gelžkelių bėgiai. O į ežero pakraščius driekiasi takelis, kuriuo praslenka poros, matomai traukia "mylėtis." Kaip ir bile kuri kapitalistinio pasaulio vieta, taip ir šioj vietoj plačiai žydi paleistuvystė. Dar truputį toliau teka upės srovė, kuri neša iš miško medžių daugybes.

Mano mintys bėga ir prieš tą vandenio srovę. Rodos, matau kaip tenai žmonės kankinasi vien už supuvusį maistą . . . Aš tai žinau, nes ir man pačiam prisiėjo visą mėnesį tenai išprakaituoti ir už tai negavau nieko. Tiktai mano sąmonėj pasiliko neišdildoma atmintis, kuri sudaro paviršutinį vaizdą apie kempių darbininkų gyvenimą. Viena kempė didesnė, kurioj sukimšta šimtas žmonių. Paskui čiela eilė mažučių. Iš šalies žiūrint, tai atrodo, kad ten galima gyventi 2-3 žmonėms, bet tenai sukimšta po 20 žmonių, o namai jokių langų neturi. Čia pat virtuvė ir kiek nuošaliau raštinė ir bosų išeinamoji vieta. Ant kiemo purvas, šiukšlės ir betvarkiai išmėtyti nudėvėti drabužiai ir priedui, per žiemą nukankinto arklio kanopa kelia nepaprastą "kvapsnį." Darbininkai jos nevelka, kad parodyti argumentą, ar bosai susipras tuo susirūpinti. Kiti bijosi ją pajudinti, kad nenusidėti prieš bosus, kurie gali pasakyti: "Ar tu nori padaryti tvarką, ar tau nepakanka?" O treti užmušti dienos darbo ir į tai jokios domės nekreipia. Iš virtuvės, taip kaip ir ta arklio kanopa, dvokia garai. Tai tokios miškų darbininkų darbavietės.

Aplinkui žalia, žalia, paukščiai čiulba, upeliai čiurlena, kvietkeliai žydi ir kvepia. Štai, atlenda pralįsdamos dvi figūros, tai nurodytojas vietos ir darbininkas. Vietos nurodytojas su apdailintu kirviu užtašo ant medžių, kuria krypčia kirsti medžius ir priedui, pasako: "Jei būsi geras darbininkas, tai vėliau duosim geresnę vietą."

Kirtėjas nusiima nuo savo pečių visą "amuniciją" ir žvalgosi, paukščiai ir voverės jau suspėjo jį pasveikinti ir su atyda žiūri kur jis pasidės savo užkandį. Toks paukščių smalsumas darbininkui teikia ypatingo susirūpinimo. O ko gero, ir meška gali paimti visą jo mantą, su kuria kova jau sunkesnė. Jis pasiėmęs kirvį pradeda kirsti 12 pėdų platumo kelią. Tai labai didelis darbas sausmedžiais užverstam miške. Daugtūkstantinė masė uodų, musių ir muselių, nachališkai veržiasi lakti kirtėjo kraujo. Čia jau ne voverė ir, su pagaliu nepabaidysi. Tokių parazitų apsigynimui kirtėjas turi rankas ir veidą išsitepti tam tikru tepalu. Bet parazitai lenda po kepure, po drapanomis, nuo ko nėra apsisaugojimo priemonės. (Rusijoj, sako, išnuodija tuos uodus, tai neveltui apie ją lumberdžekiai daug kalba.)

Saulės kaitroje, kur neužpučia joks vėjelis, jis rūpestingai, sušilęs krauna, piausto ir lupa medžių žieves. Jis veltui žingsnio nežengia ir nė vieno karto veltui su kirviu nekerta, tai įgudęs tos darbo šakos darbininkas. Atėjus pietų laikui, mažai ką pasistiprina, nes įsideda kelis balionės sendvičius, du keiksuku ir šmotuką pajaus.

Vakare, daro savo sunkaus uždarbio apžvalga: 100 šmotų po keturias pėdas ilgumo, gal bus pusė kordo už ką gaus atlyginimo $1.62½, o iš tų atsiskaitys už dienos maistą 75 centus, tai mažai kas lieka už sunkų dienos darbą. Po ilgos dienos nusikamavimo tenka jam sukrauti apdirbta medžiagą ir eiti bent tris mylias į kempę ir skubintis, kad nepavėlavus ant vakarienės.

Blogas maistas, sunkus darbas, karščiai ir uodai, miško darbininkus tiek nuvargina, kad negalima pažinti savo draugo pagyvenusio poros sąvaičių tose sąlygose. Tad neveltui atsilankius unijos delegatams į Azoną, Ont., Tomas Fals kempes, į uniją įstojo 58 darbininkai, sumokėdami po $1.75 duoklių.

Lai gyvuoja unija, kuri iš principo priešinga visokiam akordiniam darbui! Šalin šmotų darbas!

Vienybėn

Vienybėn vargdieniai,
Sutelkime savo
Galingas jėgas!

Šis šaukiantis balsas
Mūs jausmų užgavo
Jautriasias stygas.

Kad veltui nedirbtum—
Už darbą mokėtų
Geresnes algas.

Vienybėn vargdieniai,
Sutelkime savo
Galingas jėgas!

Sujudo engėjai,
Jie mato vienybės
Jau kylant bangas.

Vienybėn vargdieniai,
Tas balsas užgavo
Jautriasias stygas.

Miškų Darbininkas

2—6—1936.

Kovų Ženklai

Kovų bangos išsilieja,
Skamba jų garsai.
Ir vėliavos jų raudonos,
Kaip aušrelė rytų šone
Matosi taip aiškiai.

Darbo milžinai.
Minios į sostines traukia—
Vargo žmonės jau supyko,
Nes pasauly jiems įgrįso
Kančios ir vargai.

Turčiai krauna milijonus
Mūsų prakaitu.
Mūsų darbo vaisius ėda,
Palikdami alkį, bėdą . . .
Taip gyventi kartu.

Rustybės ugnis jau dega,
Varguose karšta.
O engėjus baimė krato,
Nes jiems pinkles mirties stato
Raudona varsa.

Miškų Darbininkas

PIPIRNIČIA

Prietelių Žiniai

Einu nusipirkęs tuziną bananų šventos Katarinos gatve, susitinku biznierišką prietelį. Jis sudavė ranka per petį ir klausia:

—Kur tu Jurgi pražuvai, kad per tris sąvaites nepasirodei Pipirničioj su pranešimais?

Kada sužinojau, kad mano prieteliai rūpinasi, kaip aš gyvenu ir ką veikiu, tai per savo mylimą Pipirničią pranešu visiems savo prieteliams ir neprieteliams po plačią Kanadą, kad paskutiniu laiku esu labai užsiėmęs svarbiu eksperimentiniu darbu.

Kiek laiko atgal Pipirničios štabas prisiuntė man įgaliojimą, kad atstovaučiau visą Pipirničios štabą Kanados Lietuvių Kongrese, kuris yra šaukiamas tikslu Lietuvos fašizmui įvaryti yldiegį į pasturgalį.

Taigi mieli prieteliai, aš dabar pradėjau didelį darbą iki Kongresui, kad į Kongresą ateičiau pasiruošęs, ne tūščias. Prisiruošimas mano toksai: Susirinkau apie tuziną tuščių pieno bonkų, susiradau kelias gazines paipukes, ir draugo Nepraustsnukio sklepe įsitaisiau labaratoriją, ir darau visokius eksperimentus, kad pagaminti tokią medžiagą ir atnešti Kanados Lietuvių Kongresui, su kuria būtų galima išnaikinti visus lietuviškus fašistus, nežiūrint kokioj šalyj jie randasi.

Na, gerbiamieji, pasimatysime Kanados Lietuvių Kongrese ir užduosime Lietuvos fašistams tokių pipirų, kokių jie savo gyvenimo metuose neragavo.

Su didžiausiu draugiškumu,

Jurgis Pipiras

JURGIUI PIPIRUI PRANEŠIMAS

Mes Sudburio ir apylinkės, susidedantis iš keleto senbernių kliubas, nutarėm vienbalsiai Priimti Pipirą garbės nariu, kaipo daugiausiai pasidarbavusį visuomenės labui, o ypatingai tarpe senbernių. Tikimės, kad aukštai gerbiamas draugas Pipiras neatsisakys jam užsitarnautos garbės.

Kadangi Sudburio senbernių kliubas laiko sau už moralę ir materialę pareigą teisti visus, kurie yra prasikaltę prieš moterystės stoną ir valdžią.

Senbernių susirinkime pirmininkas pakilęs smarkiai paukštelėjo kujeliu į stalą, tuojau salėj užmirė, rodos, amžinoji tyla Visų akys buvo nukreiptos į pirmininko pliką galvą ir jo veido išraiškoje matėsi didelis susirūpinimas. Kelis kartus pažvelgęs į susirinkusius, tartum patikrindamas ar visi atėję, tai pažiūri į krūvą popierų gulinčių ant stalo, pagaliaus smarkiai atsikosėjęs pratarė:

—Ar jūs matot, kas čia guli ant stalo?—Vienas pakilęs paragino, kad greičiau eitų prie dalykų svarstymo, pabrieždamas,—popiriais apsikrovęs, tai nežinai kaip pradėti.

Pirmininkas tą nujausdamas išrodė dar daugiau susirūpinęs ir mosykuodamas rankomis pradėjo:

—Šiandien turime daug klausimų apsvarstyti, bet jie visi į vieną tašką supuola. Ką čia matote ant stalo, tai vis prašymai, skundai ir peticijos senbernių stono klausimais. Skaityti jų nėra reikalo, nes ir taip aišku kas dedasi garsiame Sudburyje. Vyrai skundžia moteris, o moterys vyrus. Laimingi jūs ir aš, kad likom nekaltais berneliais. Jums yra žinoma, kad mūsų mieste daug nukentėjo nekaltų ir protingų mano amžiaus jaunikaičių. Kuomet vyrai išeina į darbus, tai jaunikaičiai užklysta paromansuoti pas jų žmonas. O pakilus aukštos meilės temperatūrai kartais nutaria ir bėgti atsivėdinti. Prieš išbėgimą moterys pareikalauja tam tikrą garantiją, bet atėjus bėgimo laikui pasilieka vietoje. Ir dažnai nežinia iš kur ir jų vyrai sužino paslaptis. Tuomet prasideda ašarų pakalnė, verkia žmonų vyrai kam tie besarmačiai vilioja jų moteris, o daugiausia, tai verkia garantijos netekę nekalti berneliai. Štai, vienas jaunikaitis gyvendamas net svetimoj provincijoj ir buvo susitaręs bėgti. To pasekmėj liko kalėjime uždarytas . . .

Vienas nedidukas, storas, neprašęs balso pradėjo smarkiai rėkti:

—Aišku kaip diena, kad moterys vylioja iš jaunikaičių nekaltybę. Nubausti jas. Aš to reikalauju griežtai. — Pirmininkas plaktuku uždavė per stalą ragindamas jį nutilti ir kita ranka braukė nuo plikės prakaitą.

Dar daug rankų kilo aukštyn, bet susirinkimas ėjo betvarkėn, tik pagaliaus Stasys Meilutis pasakė daug tiesos, primindamas, kad visi senberniai susirūpintų atgaivinti mirusį nekaltybės stoną ir su tuo daugelio nelaimių išvengtų.

Ant pabaigos vienas pusėtinai prasikaltęs bernelis davė pasiūlymą, kad užkviesti į Sudbury Jurgį Pipirą, nes jis esąs tuose klausimuose pusėtinai patyręs ir sutvarkytų senbernių susirinkimus ir gal sugrąžintų nekurių jaunikaičių prarastą nekaltybės stoną.

Pirmininkui patiko toks pasiūlymas ir jis kujelio taukšterėjimu uždarė garbingą senbernių susirinkimą.

Senbernis

KRIKŠTYNOS

Jonas Burkė jau septyni metai kaip dirba čeverykų fabrike. Pradėjo dirbti dar vaiku būdamas, todel ir savo darbą gerai žino. Del jo linksmo būdo, fabriko darbininkų didelis skaičius Joną pamylėjo, jį apsupdavo kiekvienų pietų laikotarpyje.

Buvo penktadienis—algos išmokėjimo diena. Jonas skubiai pavalgęs pietus, vaikščiojo prie kiekvieno artimesnio darbininko draugo pusiau slaptai pranešinėdamas, kad ateitų pas jį sekmadienyje po pietų. Nors draugai žinojo ir suprato jų užkvietimo priežastį, bet jis kokiais tai išskaičiavimais jiems nepasakė.

Kada Jonas atsisėdo prie stalo, tai draugai pradėjo rinktis aplinkui jį ir pagriebę iškėlę aukštyn ėmė šaukti ura . . . ir sveikinti Joną susilaukusį sūnaus.

Jonas vos 23 metų vyras, vos pusė metų kaip vedęs ir jau liko šeimos galva. Jis suprato, kad čia nieko tokio nepaprasto nėra, bet visgi kaip keistai jautėsi, kada jo draugai pradėjo kelti tokias orgijas, tai jis stovėjo nuleidęs akis.

Jonas dirbdamas išskaičiavo kiekvieną uždirbtą centą: už ligonbutį, krikštynoms, dabar šeimynai iš trijų asmenų, tai reikėtų padidinti šeimos biudžetą. Bet kaip? Fabrikantas jau seniai kalba apie nukirtimą algų. O sūnus!? Sūnus auginti ir auklėti! Taip jam besvarstant, begalvojant atėjo ir penkta valanda ir fabriko sirėna pradėjo staugti. Visos mašinos sustojo, darbininkai skubinosi kur buvo išmokama sąvaitinė alga.

Darbininkai eilėje grūdosi prie langelio. Algų išmokėtojas, lyg kad gėdydamasis, paslvėlino. Darbininkai keikėsi ir barėsi, iki atėjęs algų išmokėtojas pradėjo dalinti vokučius su pinigais. Darbininkai paėmę vokučius, klausė vienas kito, kad kiekvienam trūksta algos, ir tik paklausus algų išmokėtojo sužinojo, kad yra nukirsta penki nuošimčiai algos.

Tarp darbininkų kilo ermyderis ir šauksmai.

—Nukirto algą tie besočiai!

—Reikalaukim grąžinti seną algą ir dar pakelti, nes mes iš tokios algos negalime pragyventi!

—Jeigu fabrikantas nesiskaito su darbininkais, tai skelbkime streiką!

Paskutinis darbininkas paėmė algą ir algų išmokėtojas išsinešdino, bet darbininkai nesiskirstė į namus, visi ko tai laukė, tarėsi. Vienas viduramžis darbininkas, su išblyškusiu veidu, po nosia apkirptais ūseliais, pašoko ant suolo ir pradėjo kaibėti:

—Broliai! Nejaugi mes duosimes fabrikantams iš mūsų tyčiotis? Niekados! Jeigu be jokio su mumis pasitarimo nukirto mums algas, tas rodo, kad mus neskaito žmonėmis. Mes negalime išgyventi su gaunama alga, o dar ir tą sumažino. Mes į tai atsakydami paskelbkime streiką. Rytoj nė vienas neikime į darbą, o visi ant pikieto linijos. Reikalaukime grąžinti seną ir dar pridėti penkius nušimčius daugiau.

Darbininkuose kilo gaivaliniai išsiveržęs entuziastiškas, kovongas ūpas, visi skirstėsi į namus šaukdami: streikas, streikas . . .

Jonas parėjo į namus susirūpinęs. Stasė Burkienė vos septiniolikos metų amžiaus motina dar tik trys dienos kaip sugrįžus iš ligoninės po gimdymo. Nors Jonas stengėsi nuduoti linksmu, karštai pabučiavo savo žmoną, apžiūrėjęs džiaugėsi sūnumi, bet Stasė pastebėjo Jono susirūpinimą, ir jai klausiant. Jonas pradėjo prisipažinti apie algų nukapojimą ir paskelbimą streiko.

Lyg tyčia—Jonas išmetinėjo: už ligonbutį reikia mokėti, krikštynos: draugai ir kūmai užkviesti, ir štai kaip dabar dalykai apsisuko į kitą pusę.

Iš ryto jis nuėjo pikietuoti. Fabrikantas mėgino pradėti dirbti su skebų pagelba. Darbininkai skebus atkalbinėjo, o nekuriuos neklausančius išvaikė. Vėliau fabrikantų užkviesta policija atvyko, ir pradėjo streikierius mušti ir vaikyti. Darbininkai pasipriešino, įvyko susikirtimas. To pasekmėje; keli darbininkai tapo smarkiai sumušti ir keli areštuoti. Jonas irgi gavo policijos buožės paragauti, nors apsvaigintas grįžo į namus, bet apie tai nieko nesakė Stasei, kad nesukėlus jai rūpesčio.

Sekmadienyje po pietų turėjo įvykti krikštynos. Jonas iš ryto nuėjo bažnyčion ant pamaldų, o paskui pranešti kunigui ir pasitarti apie jo sūnaus pakrikštijimą. Jis laike mišių meldėsi ir prašė dievo suteikti dvasią šventą fabrikantui, kad jis gra- žintu jiems nukirstą alg-

Po mišių kunigas pradėjo sakyti pamokslą, aiškindamas godulystės ir puikybės griekų mirtingumą ir baisumą. Barėsi, kad šiandien žmonės labai pasileidę, nebeklauso bažnyčios, dievo, nei ponų. Bekalbėdamas prisiminė čeverykų fabriko darbininkų streiką, pažymėdamas, kad vienas iš parapijonų tapo areštuotas ir delto visai parapijai yra gėda. Darbininkai turi prašyti, o ne reikalauti ir kovoti prieš policiją. Kiekviena valdžia ir jos įstatymai yra nuo dievo. Kas eina prieš įstatymus, eina prieš valdžią ir dievą, tas mirtinai griešina, amen.

Kada kunigas užbaigė pamokslą, Jonas visai nesijautė savęs, greitai pakilęs išėjo iš bažnyčios ir giliai alsuodamas, skubiai nužingsniavo į namus.

Kunigo žodžiai giliai Jonui įsmigo širdin, jis jautė didelį savo įsitikinimams dvasinį smūgį. Jono sąmonėj kilo revoliucija. Namuose jis su savo jaunute žmona ėmė svarstyti ar verta vežt krikštyti savo taip brangų sūnelį pas tokį darbininkų priešą. Ar ne?

Po pietų atėjo kūmai, susirinko visi Jono draugai ir jis visiems svečiams pradėjo aiškinti, ką jis girdėjo bažnyčioje ir, kad neleidžia sąžinė krikštyti savo sūnų pas tokį darbininkų priešą.

Bažnyčia ir kunigai visi tokie, jie tarnauja išnaudotojų naudai —pridūrė vienas Jono draugas.

Po trumpo pasitarimo Jonas ėmė vaišinti svečius kuo turėdamas ir krikštynos virto į streikierių pasitarimą, kaip toliau pasekmingiau vesti kovą su darganizacija, kuri buvo p-

YOUTH COLUMN

DAY OF CONGRESS DRAWS NEAR

All the Lithuanian colonies in Canada are busy discussing and preparing for the will be historic Congress of the 1 & 2 of August. This Congress may not be important to rest of Canada but to the Lithuanians in Canada it is the most important event in Lithuanian history. Lithuanians in all walks of life and religious beliefs will come together for the first time to discuss and plan a minimum program agreeable to all. Not only will there be adult delegates but also youth delegates.

Since the L. P. Y. C. is sending a delegate to Montreal it would be benefical for the L. Y. S. C. of Montreal to arrange a meeting for this delegate on either the 1 or 2 of August. At this meeting the clubs could exchange friendly greetings and plan for closer cooperation. By revealing their past experiences both clubs would benefit by it.

Only a few days are left before the day of the Congress. Keep your eyes open for the report of the Congress to appear in the Youth Column.

Here, There & Everywhere

Lithuanian Boys Are Handsome

Two of our well known Lith youth, one from Montreal and the other from Toronto, took a walk down to the Ward 4 Liberal picnic in the Exihibition Park and before they knew it they were the most popular in the crowd of 25,000. Both of the boys entered the mens races and captured 2nd and 3rd prizes. The Lith youth from Montreal was forced to enter the mens beauty contest by the people surrounding him. Of the thirty fellas on the platform the Montrealer and a member of the picnic committe remained. The audience were cheering for both of the remaining contestants. The judge placed his han three or four times over the remaining heads but could not decide which one the audience thought best looking. The applause and cheering seemed to be the greater for the Montrealer but the judge gave the prize to the member of the picnic committee amid a storm of boos. But that just goes to show that even if the Montrealer did come second there are handsome Lith.

DID YOU KNOWN THAT

The Duke of York leased out the entire state of New Jersey for $32 a year.

The only sweat glands of a cow are in its nose.

"Hou did you get here?" asked the hospital doctor of his patient.

"Flu," replied the victim.

KOLEKTYVINIS VEIKIMAS GALI SULAIKYTI KARUS

Rašo **Baltrus**

Niekuomet pasaulio taika nestovėjo tokioj blogoj padėtyj kaip, kad šiais metis ji atsidūrė. Imperializmas priėjo prie to laipsnio, kur jam yra dvi išeitys: viena, jei jis nori ilgiau gyvuoti, tai turi plėstis arba mirti.

Visi žino ateinančio karo baisius žudymo įrankius, kuriais iš oro griaus ir nuodys miestų ir kaimų gyventojus. Kas kita bus su pačiais karo kaltininkais—imperialistais, jie turės galimybės pasiekti tokius kraštus, kuriuose negręs sunaikinimo pavojus, arba savo šalyse įsirengs gilias požemines apsaugos patalpas, kurios bus įvesta sveikatai apsaugoti moderniški aparatai ir jiems joki nuodingų gazų ir granatų pavojai visiškai negręs. Jau tokias laboratorijas, giliai požemiuose, budavojasi Anglijos imperialistai. Iš kitos pusės, pasaulio imperialistai laike karo darys milžiniškus pelnus, o darbininkai lies savo kraują, mirs nuo nuodingų gazų ir po karui, kurie liko gyvais, jų turtas bus visiškai sunaikintas. Tai toki, trumpai tariant, bus ateinančio karo pragaištingi žmonijai vaisiai.

Šiandien dauguma darbininkų supranta, kad karus gimdo kapitalizmas, pasiekęs imperializmo stadiją. Su tokia nuomone sutinka ne tik komunistai, socialistai, liberalai, bet tos nuomonės teisingumui neabejoja net dauguma didžiai patriotinių žmonių. Kitaip sakant, dauguma pasaulio darbininkų žino, kad priežastys slepiasi kapitalistinėj draugijoj: mažumui reikalingas karas ir net jis pelningas, o milžiniškai didžiumai pragaištingas. Tačiau dauguma į tai žiūri bevilčiai, tikėdami, jei jau yra tokios varomos jėgos draugijoje, tai jų nebus galima sulaikyti.

Pasaulyje logiškumas remiasi tuo dėsniu: jei ką žmonija pajėgia padaryti, tai tuo pačiu laiku pajėgia ir sunaikinti. Pasaulio darbininkai per šimtmečius modernizavo mašinas, budavojo miestus, moderniškais išradimais užviešpatavo žemę, vandenis ir orą, o imperialistinė fazė veda prie to, kad tas viskas būtų sunaikinama, tai ir gimsta jėga, kuri turi sunaikinti kenksmingą žmonijai priežastį—imperializmą. Ta jėga yra toj pačioj kapitalistinėj draugijoj. Kadangi gamta žmogui pastatė pagrindinį dėsnį gyventi, o gyvybei išlaikyti reikalinga gauti maisto, namų, rūbų ir mokslinio peno. Tai nėvienas žmogus nenori tų dalykų naikinti (išskiriant kapitalistus, kuomet jie naikina produktus su tikslu pakelti kainas), bet trokšta jų gauti del savęs, o tuom kartu imperialistinė santvarka veda prie tų reikalingų daiktų sunaikinimo, tai būtinai gimsta ir jėga, kuri neis sunaikinti pačius reikalingiausius žmonijai dalykus, bet eis sulaikyti tų blogumų priežastį—imperializmą. Imperializmas gimdo karus; karai veda prie civilizacijos sunaikinimo; darbininkų klasė, valstiečiai ir smulkūs verslininkai sudaro 90 nuošimčių visos žmonijos, jiems karas pragaištingas, tai jie anksčiau ar vėliau turės susiburti į milžinišką pajėgą ir užpulti ant tos grumojančios žmoniją sunaikinti priežasties—kapitalizmo.

Tačiau imperializmas laikysis iki paskutiniųjų savo jėgų. Pirmiausia ieško savo šalyse talkininkų, pavidale fašistinių jėgų ir su jomis varo propagandą, kad reikalinga plėsti savo ribos į kitas valstybes, ir begailestingai savo šalyse žudo visus taikos šalininkus. Tas priveda visas valstybes prie pasiutusio ginklavimosi lenktyniavimo, kas turi sprogdinti pasaulį. Iš kitos pusės išsišaukia visus taikos šalininkus susirūpinti tuo klausimu ir mobilizuoti apsigynimo jėgas.

Dabartiniu laiku kaip karą kiršinančios jėgos, taip karą sulaikančios jėgos formuojasi valstybinėse formose. Iš vienos pusės stovi trys agresyviškiausios valstybės: Vokietija, Italija ir Japonija, kaipo sudarančios didžiausią karo pavojų, o iš kitos pusės stovi taikos jėgos: Sovietų Sąjunga, Francija, Čekoslovakija ir kitos. Pirmosios apie save formuoja valstybės trokštančias karo, o antrosios daro biau
duoda savo [illegible]
ištraukų ir atsiliepimų padarysime, kad supažindinus AL

sutartis paskui sutartis, kad įtraukti į taikos draugų bloką viso pasaulio valstybes ir prašalinti karų pavojų. Gana aiškūs du frontai.

Fašistinės valstybės savo šalyse jau yra moraliai galutinai pasiruošusios karui, nes kiek jie patraukė savo pusėn šalininkų, daugiau nebepatrauks, bet pradės mažėti jų pritarėjai. Japonija plečią savo ribas Kinijoj, Italija skerdžia ethiopus, Vokietija militarizavo Reino kraštą ir grumoja Danzigui, Klaipėdai, Lietuvai, Austrijai ir galutinį žygį daro per Austriją susijungti su Italija ir sudaryti stiprų fašistinį bloką. Paskutinėmis dienomis matosi, kad fašistinių šalių susijungimas darosi kasdien tampresnis. Tačiau jos šiandien veda karą Azijoj, Afrikoj mažiau pavojingesnėse vietose, bet su tuom žygiu daro savo jėgų peržvalgas ir rengiasi pradėti puolimą ant Europos valstybių, svarbiausia ant mažesnių valstybių ir Sovietų Sąjungos, kad sunaikinus naują pasaulį. Fašistiniai norai net perdaug visiems aiškūs, bet karo nepradeda vien delto, kad nežino į kurią pusę pakryps kitos valstybės, svarbiausia, tai Anglija. Anglija nuo senų laikų Francijos santarvininkė, bet imperialist. krizio laiku ji tapo beveik be nugarkaulio. Iš vienos pusės ji bijosi Vokietijos imperializmo, bet iš kitos pusės nenori nusilpninti savo brolį—Kainą—Vokietijos imperializmą. Anglija leido Vokietijai apsiginkluoti, jos kapitalistai suteikė milijonus sterlingų svarų vesti Hitlerio apsiginklavimo planui. Anglijos svyruojanti politika padrasino užimti Reino kraštą ir jį fortifikuoti, kas davė nachališką Hitleriui drąsą į visus kraštus žiūrėti su vilko akimis ir ruoštis pulti kitas valstybes. Anglijos svyravimas politikoj suardė Tautų Lygą ir su ja šiandien nickas nesiskaito, tik laukia momento pradėti puolimą. Visi žino, kad šiandien kur prisidės Anglija, tai taip ir politika nusvirs. Jeigu prisidės prie fašistų bloko, tai iš tos dienos prasidės karas, o jei prie taikos bloko, tai fašistai vėl turės vesti diplomatiją su kitomis valstybėmis idant patraukti savo pusėn ir sumobilizuoti stiprenį užpuolikų frontą. Tačiau Anglijos tvirtas prisidėjimas prie taikos šalininkų galutinai sulaikytų fašistų agresyviškumą, ir Vokietijos fašizmas negaudamas iš Anglijos imperialistų karui pinigų, turėtų viduje eksploaduoti.

Tokioj pačioj pozicijoj neseniai stovėjo ir Francijos imperializmas, jis šelpė Vokietiją ir gilino karo pavojų, bet sustiprėjus Francijos darbininkų klasei, susijungus visoms darbininkų ir vidurinės klasės jėgomis jie padarė Franciją uolia taikos saugotoja. Francijoj karo kurstytojai—fašistai yra mažumoje ir Liaudies Fronto valdžia juos persekioja, o skelbia pasauliui taiką ir stiprina taikos šalininkų frontą. Visiems aišku, kad Franciją padarė taikos šalininke, ne imperialistų politika, bet kolektyvinis žmonių veikimas ir įtraukė ją į taikos valstybių šeimyną, kuri stabdo fašistus pavergti silpnesnes tautas ir užkurti pasaulinį gaisrą.

Na, o jeigu Anglija įstotų į tą taikos šeimyną, nėra abejonės, pasauliui taika būtų užtikrinta. Šiandien to dar nepadarė, ji tik šiek tiek kaip kada nuolankumo rodo taikos šalininkams, kad radus prieglaudos n u o savo brolių—Kainų gręsiančio pavojaus Raudonojoj jūroj, Indijoj, Egypte ir kitose jos kolonijose, bet širdis linksta prie tų Kainų, nors ji gerai žino, kad anksčiau ar vėliau teks jai su jais susitikti, ir jie bombarduos jos sostinę Londoną ir kitus jos miestus.

Kyla klausimas, ar susipras ir prisidės prie taikos bloko Anglijos imperializmas? Ar užtikrins pasauliui taiką? Ne, jie savanoriais nesidės. Juos prie to privers tik Anglijos žmonių masinis veikimas ir sulyg to veikimo jie matuoja karo politiką: jei nėra to veikimo, tai jiems naudingiau gelbėti Kainus ir su jais siųsti žmones kariauti, bet kuomet Anglijos masės verčia valdžią palaikyti pasaulio taikos bloką, tai imperializmas labai svyruoja užsienio politikoj. Tas svyravimas iš vienos pusės Hitlerį drąsina ginkluotis, bet iš kitos pusės sulaiko puolimo pradėjimą, nes nežino kurion pusėn nusvers stambi pasaulinė jėga.

Tačiau darbininkams ir vidurinei klasei toks svyravimas nenaudingas, nes ginklavimosi metu turi nukentėti plačiosios masės, nešti nepakeliamų mokesčių jungą, jiems reikalinga taikos ir būklės pagerinimo. Tai ir Anglijos plačiosios masės siekia Francijos darbininkų kelių, kuriais einant bus galima laiduoti pasauliui taiką.

Kadangi Anglijos imperializmas remiasi ant savo kolonijų, tai ir Kanados darbininkų kolektyvinis veikimas gali sulošti svarbią rolę užtikrinimui pasaulio taikos. Nesenai Anglijos imperialistai davė parėdimus Kanados valdžiai priruošti duonos atsargą Anglijai. Anglija ir praeito karo metu rėmėsi ant Kanados duonos, tad jeigu Kanados darbininkų klasė susiorganizuos prie savęs paimdama ir vidurinę klasę, tai prispirtų Angliją prie sienos, priverstų prisidėti prie užtikrinimo pasaulyje taikos. Toks kolektyvinis žmonių veikimas sulaikytų tos valstybės imperialistus nuo karo.

Kolektyvinis darbo žmonių veikimas gali prispirti kapitalistus prie sienos ir visiškai suardyti jų karo planus. Ypatingai dabar, kuomet taikos draugų frontas pusėtinai stiprus, tik Anglijos ir jos kolonijų darbininkams reikia tuo klausimu uoliau padirbėti, kad tą frontą dar daugiau sustiprinus.

NUO REDAKCIJOS

Dar kartą primename gerb. "D. Ž." skaitytojams, kad negalime sunaudoti spaudai tų raštų, kurių nežinome kas juos rašo,

Bile rašinį prisiunčiant redakcijai, visuomet paduokite savo tikrą pavardę ir adresą. Po rašiniais galite padėti ir slapyvardę, kurie nenorite tikros pavardės skelbti.

Nesivėluokite Su Raštais

Su raštais taip pat draugus korespondentus prašome taip pataikinti prisiųsti, kad redakcijoje juos gautume ne vėliau ketvirtadienio, jei norima, kad tilptų sekančios sąvaitės laidoj. Trumpos korespondencijos ar pranešimai dar bus galima suspėti patalpinti gavus šeštadieny. Pirmadieny gauti raštai jau paliekami sekančiai sąvaitei ir, tik labai ekstra skuboti trumpi tebus galima patalpinti.

Todel prašome draugų nepykti, jei del vėlyvo gavimo raštai bus atidėti tolimesniam numeriui, arba pasenstanti raštai liks visai nesunaudoti.

Del Pastabų Mums Per "Naujienas"

Winnipege lietuvių veikimas gerėja, kivirčiai tarpe srovių mažėja, pašalpinės draugijos susivienyjo. Randa ir kitų bendrų reikalų, kuriuos winnipegiečiai pradeda mėginti dirbti bendrai. Bet drg. J. Martinonio rašinėlis apie "Darbininkų Žodį," tilpęs 'Naujienose" liepos 17 dienos mums atrodo, kad nei kiek nepasitarnauja vienybės stiprinimui, sakydamas, kad: **"Negalima kaltinti kai kurių žmonių, jei pas juos kyla mintis, kad 'Darbininkų Žodis' parsidavė Smetonai."**

Toks pasakymas tiek nerimtas, kad neužsimoka nei argumentuoti. Patys skaitytojai mato, kiek "Darbininkų Žodis" tarnauja Smetonai.

Del drg. Gutausko raštų netalpinimo mums regis geriau priderėtų pačiam Gutauskui parašyti, negu drg. Martinoniui. Nenorime tikėti ar drg. Gutauskas būtų įgaliavęs ką nors rašyti už jį į "Naujienas."

Del fašistinių knygų reklamos, tai pats Martinonis darei atsišaukimą per "Darbininkų Žodį," kur jos randasi. Buvo duotas atsakymas tų, kas apie jas žino. Tačiau nieko tame blogo nėra.

Pranešimas Išvažiavusiems Hamiltoniečiams

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Draugijos 2-ros kuopos komitetas praneša visiems laikinai išvažiavusiems iš Hamiltono 2-ros kuopos nariams, kad prisiųstumet kuopos sekretoriui naujai gyvenamų vietų antrašus, nes nesant antrašų, per pačių narių neapsižiūrėjimą daugeliui tenka susispenduoti nuo pašalpos. Susispendavimas sudaro nemalonumo pačiam nariui ir kuopai. Prisiųsdami antrašus, rašykite kuopos sekretoriaus vardu: **J. Ridikas, 16 Land St., Hamilton, Ont.**

Kuopos Komitetas

Iš Suvienyto Fronto Veikimo

Pereitam trečiadieny suvienyto fronto komitetas turėjo posėdį. Nors ne visi komiteto nariai dalyvavo pasėdyje, bet reikalai buvo apsvarstyti. Posėdis suvienyto fronto vardu išnešė protesto rezoliuciją prieš Lietuvos fašistų valdžią ir pasiuntė Smetonai, protestuojant prieš nusmerkimą sušaudyti 10 Lietuvos valstiečių.

Suvienyto fronto komitetas išrinko atstovą į Kanados Lietuvių Kongresą. Atstovu išrinktas draugas A. Frenzelis. Komitetas paskyrė Kongresui $2.00 paramos.

Nutarta išrenduoti svetainę ir tuojau po Kongreso sušaukti masinį Toronto lietuvių mitingą, kuriame parvykę iš Kongreso atstovai išduos raportus ir bus išrinktas pastovus komitetas, Kongreso nutarimus vykdyti gyveniman.

Narys

SOVIETŲ SĄJUNGOS KONSTITUCIJOS PROJEKTO IŠTRAUKOS

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

loj, mokinimu mokyklose gimtąja kalba. Organizavimu fabrikuose, sovchozuose, mašinų ir traktorių stotyse ir kolchozuose neapmokamo gamybinio, techniško ir agronominio mokymo.

STRAIPSNIS 122. Moteriai SSRS-je suteikiamos lygios teisės su vyru visuose ūkio, valstybės, kultūros ir visuomeniniai-politinio gyvenimo srytyse.

Galimybė įvykdinti tas moterų teises užtikrinama suteikiant moteriai lygias su vyru teises turėti darbo, gauti darbo užmokesnį, poilsį, socialį draudimą ir mokslą, valstybinę moteries ir kūdikio apsaugą, suteikiant neščiai moteriai atostogas mokant uždarbį; plačiu gimdymo namų, vaikų lopšelių ir sodelių tinklu.

STRAIPSNIS 123. SSRS piliečių lygios teisės yra nekeičiamu įstatymu, nepriklausomai nuo jų tautos ir rasės visose ūkio, valstybės, kultūros ir visuomeniniai-politiniai gyvenimo srytyse.

Bent koks tiesioginis arba netiesioginis teisių apribavimas arba, atvirkščiai, nustatymas tiesioginių arba netiesioginių pirmenybių piliečiams priklausomai nuo jų rasės ir tautos ypatybės, lygiai kaip bent koks rasės arba tautos išimtinumo, arba neapykantos ir niekinimo propagandavimas—baudžiamas įstatymu.

STRAIPSNIS 124. Su užtikrinimo piliečiams sąžinės laisvės tikslu, bažnyčia SSRS-je atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios. Religinių kultų atlikimo laisvė pripažįstama visiems piliečiams.

STRAIPSNIS 125. Atatinkamai darbo žmonių interesams ir socialistinės tvarkos sustiprinimo tikslu SSRS piliečiams garantuojama:

a) žodžio laisvė,

b) spaudos laisvė,

c) susirinkimų ir mitingų laisvė.

Šitos piliečių teisės užtikrinamos suteikiant darbo žmonėms ir jų organizacijoms spaustuves, popieros atsargą, visuomeninius namus, gatves, ryšių priemones ir kitas materialines sąlygas, reikalingas jų įvykdymui.

STRAIPSNIS 126. Atatinkamai darbo žmonių interesams ir su išvystymo tikslu organizacinę saviveiklą ir liaudies masių aktyvumą SSRS piliečiams užtikrinama teisė vienytis į visuomenines organizacijas: profesines sąjungas, koperatyvinius apsivienyjimus, jaunimo organizacijos, sporto ir apsigynimo organizacijas, kultūros, technikos ir mokslo draugijas, o aktingesni ir labiau susipratę piliečiai iš darbininkų klasės ir kitų darbo sluogsnių apsivienyja į SSRS komunistų partiją, kuri yra priešakiniu darbo žmonių biuru jų kovoje už socialistinės tvarkos sustiprinimą ir išvystymą ir kuri yra vadovaujančiu branduoliu visų darbo žmonių organizacijų, kaip visuomeninių, taip ir valstybinių.

STRAIPSNIS 127. SSRS piliečiams užtikrinama asmens neliečiamybė. Niekas negali būti areštuotas kitaip, kaip teismo nutarimu arba su prokuroro sankcija.

STRAIPSNIS 129. SSRS suteikia prieglaudos teisę svetimų šalių piliečiams persekiojamiems už darbo žmonių reikalų gynimą, arba mokslinį veikimą, arba už tautinio pasiliuosavimo kovą.

STRAIPSNIS 135. A t s tovų rinkimai yra visuotini: visi SSRS piliečiai, kuriems rinkimų metu sukanka 18 metų, turi teisę dalyvauti atstovų rinkimuose ir būti išrinktais, išskyrus netekusius proto asmenis, nuteistus su rinkimų teisių atėmimu.

STRAIPSNIS 136. A t s tovų rinkimai yra lygūs: kiekvienas pilietis turi teisę rinkti ir būti išrinktu nepriklausomai nuo rasės ir tautos ypatybės, tikėjimo, mokslo cenzo, apsigyvenimo, socialės kilmės, turtingumo ir veikimo praeity.

STRAIPSNIS 139. Atstovų rinkimai yra tiesioginiai: rinkimus į visus darbo žmonių atstovų Sovietus, pradedant nuo kaimo ir miesto darbo žmonių atstovų Sovietų iki SSRS Vyriausio Sovieto imtinai, praveda piliečiai betarpiai tiesioginių rinkimų būdu.

STRAIPSNIS 140. Balsavimas renkant atstovus yra slaptas.

STRAIPSNIS 142. Kiekvienas atstovas privalo atsiskaityti rinkėjam apie savo darbą ir apie darbo žmonių Sovieto darbą ir gali būti kiekvienu laiku atšauktas daugumai rinkėjų nutarus įstatymais nustatyta tvarka.

KANADOS KAPITALISTAI IMASI HEARSTINIŲ MELŲ METODŲ

(Atkelta iš 1-mo puslap.)

mosi! Valdžias į skolas varo tie patys The Financial kapitalistai išlupdami daugiau, negu trečdalį viso Kanados išlaidų biudžeto nuošimčių formoje, už paskolintus valdžiai pinigus. Meluoja reakcionieriai, kuomet rašo, kad komunistai stengiasi didinti bedarbių pašelpas ir su tuo pasunkinti dirbančiųjų darbininkų padėtį. Komunistai visuomet darbininkus ragina kovoti gerinti savo gyvenimą, prispiriant kapitalistus atsisakyti nuo didelio pelnų plėšimo iš darbininkų darbo ir valstybės.

Meluoja reakcionieriai, kuomet jie Ontarijos bedarbių įstojimus vadina komunistiniais raidais! Ten nėjo kova už politines pažiūras, bet bedarbiai kovojo už pašelpų gražinimą, nes nesutiko mirti badu.

The Financial Post gina Kanados stambiųjų kapitalistų reikalus. Jo mintis yra stambiojo kapitalo mintis, ir jei šale finansinių atskaitų antrojoj vietoj, nagrinėdami Ontarijos bedarbių reikalus, stato svarbiausių klausimu Kanados komunistus, tai iš to galima suprasti, kad Kanados kapitalistai su visa širdžia atsidavę fašizmui, ir po fašistinės pergalės jie kiekvieną bedarbį reikalaujantį pašelpos kankintų kaipo Maskvos "agentą"—komunistą.

Šeimyna Seniau, Dabar Ir Ateityje

V. KAPSUKAS

(Tąsa)

ATEITIES ŠEIMYNA

Plačiai aš kalbėjau apie mūsų dienų šeimyną, nes tik gerai pažinus ją galima kalbėt apie ateities šeimyną. Dabar mes aiškiai matome, kiek yra teisybės tose pasakose, būk socialistai šeimyną griaują. **Ne socialistai ją griauja, o ji pati jau seniai yra supuvus ir griūva, kaip ir visa dabartinės visuomenės tvarka.** Kalbėt apie šventuosius šeimynos ryšius, šiandien gali tiktai visiškai nustojusieji gėdos veidmainiai, arba akli, nemoką galvot, žmonės, kurie tik žino, ką jiems kiti kala. Seniai tie ryšiai yra sutraukyti ir kojomis sumindžioti; seniai pinigus veda, o ne moterį; seniai meilės vietą užėmė šlykščiausias prekiavimas; prostitucijos nuodai seniai ėda visą visuomenę ir šeimyną, ir nuo jos negalima bus apsisaugot, kol viešpataus dabartinė tvarka. Tik jai išnykus, išnykus pinigų viešpatavimui, išnykus turtingiems ir beturčiams, išnaudotojams ir išnaudojamiems, galės pražydėti tikra meilė ir sustiprėti šeimynos ryšiai. Tai galės suteikt tiktai socializmas, kuomet visos dirbimo ir mainų pramonės—žemė, kasyklos, fabrikai ir įvairiausios mašinos, geležinkeliai, garlaiviai, namai ir t.t.—pereis į visuomenės rankas. Užtat visos tos moterys, kurios kenčia nuo dabartinės tvarkos ir dabartinės šeimynos, kuriom teko išgerti karčioji jos taurė arba da ir dabar tenka gerti,—visos turi būti kuokarščiausios socialistės. Socializmas neša išganymą ne tik visiems darbininkams ir darbininkėms, bet ir visoms moterims.

Koks bus tuomet moteries padėjimas? Ji dirbs tuomet pakeliamus sau darbus, kaip ir vyras. Bus visiškai savarankė, laisva ir lygi su vyru; ji nežinos nė šešėlio išnaudojimo ir vyro ponavimo: pati bus savo likimo ponia. Ji bus auklėjama, kaip ir vyrai, neskaitant tulų skirtumų del jos lyties skirtumo. Mokyklas lankys kartu su vyrais. Kaip kur tai jau ir dabar yra įvesta, ir mes matome gerų vaisių. Socializmo visuomenėj mokinimas bus daug geriau sutvarkytas ir daug puikesnių vaisių suteikia. Visi ir visos tuomet galės įgyti kuodidžiausį išsilavinimą; nebus kalama į jų galvas visai be reikalingų dalykų. Nebereikės milijonams iš jaunų dienų žudyti savo sveikatos tvankiose dirbtuvėse, kad mažiukė saujelė išrinktųjų galėtų tuo tarpu mokslus eiti. Nevaržydamos savo pregimimo moters galės liuosai pilnatoti savo kūno, sielos ir protoo spėkas ir gabumus. Jos, kaip ir vyrai, galės išsirinkti tokį darbą, kuris joms labiausia patinka ir kurį geriau galės atlikti. Dienos dalį, kaipo darbininkė, dirbs vieną ar kitą darbą; kitą dalį bus auklėtoja, mokintoja, lygintoja; trečią dalį užsiims menu ir mokslu, pagalios, atliks kokį-nors administracijos darbą. Dykadonėms nebebus vietos. Tik ta, kuri dirbs, galės duoną valgyt. Ir nebebus tuomet tokių ištižusių ponių, kurioms mažiausias daiktas kenkia: kaip bus iš mažų dienų auklėjamos, prie darbo pratinamos; ir darbas tuomet pasidarys nebe našta, o smagumu, malonia pramoga. Žmogus bus nebe vergas mašinos, o viešpats. Tik tuomet galės būt nušluostytos ašaros, ir jis galės įgyt "dangaus karaliją" ant žemės. Tuomet tiktai galės įsikūnyt ir didysis Kristaus prisakymas: "Mylėk artimą savo, kaip pats save!" Ir moters kartu su vyrais džiaugsis gyvenimu, džiaugsis savo vaikučiais, mylės juos, nes tai bus meilės vaisius.

(Bus daugiau)

SOVIETŲ SĄJUNGOS KONSTITUCIJOS PROJEKTO IŠTRAUKOS

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

riausio Sovieto imtinai, praveda piliečiai betarpiai tiesioginių rinkimų būdu.

STRAIPSNIS 140. Balsavimas renkant atstovus yra slaptas.

STRAIPSNIS 142. Kiekvienas atstovas privalo atsiskaityti rinkėjam apie savo darbą ir apie darbo žmonių Sovieto darbą ir gali būti kiekvienu laiku atšauktas daugumai rinkėjų nutarus įstatymais nustatyta tvarka.

KANADOS KAPITALISTAI IMASI HEARSTINIŲ MELŲ METODŲ

(Atkelta iš 1-mo puslap.)

mosi! Valdžias į skolas varo tie patys The Financial kapitalistai išlupdami daugiau, negu trečdalį viso Kanados išlaidų biudžeto nuošimčių formoje, už paskolintus valdžiai pinigus. Meluoja reakcionieriai, kuomet rašo, kad komunistai stengiasi didinti bedarbių pašelpas ir su tuo pasunkinti dirbančiųjų darbininkų padėtį. Komunistai visuomet darbininkus ragina kovoti gerinti savo gyvenimą, prispiriant kapitalistus atsisakyti nuo didelio pelnų plėšimo iš darbininkų darbo ir valstybės.

Meluoja reakcionieriai, kuomet jie Ontarijos bedarbių įstojimus vadina komunistiniais raidais! Ten nėjo kova už politines pažiūras, bet bedarbiai kovojo už pašelpų gražinimą, nes nesutiko mirti badu.

The Financial Post gina Kanados stambiųjų kapitalistų reikalus. Jo mintis yra stambiojo kapitalo mintis, ir jei šale finansinių atskaitų antrojoj vietoj, nagrinėdami Ontarijos bedarbių reikalus, stato svarbiausių klausimu Kanados komunistus, tai iš to galima suprasti, kad Kanados kapitalistai su visa širdžia atsidavę fašizmui, ir po fašistinės pergalės jie kiekvieną bedarbį reikalaujantį pašelpos kankintų kaipo Maskvos "agentą"—komunistą.

Montrealo Žinios

Senų Metalų Rušiuotojų Padėtis

Montreale yra apie 100 senų metalo rūšiavimo jardų. Juose dirba po kelis ar keliolika darbininkų. Bemaž visi ateiviai. Darbas sunkus ir nešvarus. Suvinktos nudėvėtos tepaluotos mašinos reikalinga sudaužyti ar šardyti, kad išrūšiavus skirtingą metalą. Surūšiuotą metalą savininkai veža ir krauna į laivus kurie plaukia Vokietijon ar Japonijon amunicijos gamintojams, arba gabena į vietines metalo liejyklas. Dažnai priseitina pūvenom apaugusius metalo gabalus kilnoti, nuvalyti ir paruoti į dėžes. Samdytojai darbininkus verčia skubėti darbe, del ko labai dažnai įvyksta susižeidimų. Visų dirbančių tokiame darbe rankos subraižytos, kaslien kruvinos. Pirštines vartoti neįmanoma, nes pirštinės daugiau nelaiko, kaip 1-2 dienas, taipgi ir kiti drabužiai greitai sušlyšta. Darbdaviai reikalauja, kad dėvėtų pirštines, bet atlyginimas nepilnai padengtų reikiamus drabužius dėvėti. Už 10-12 valandų darbo dieną moka daugiausia $1.00, atsitiktinai moka $1.50—$2.00, bet tai reti atsitikimai.

Kaip kurie darbdaviai neva nustatę 10 valandų į dieną, bet jeigu jiems reikia, tai verčia dirbti viršlaikius be jokio atlyginimo. Jeigu dirba padieniai, tai alga del daugiau darbo valandų įdirbimo, nekeičiama.

Darbdaviai darbininkų sekmingesniam išnaudojimui, kiek galiau dirbusį darbininką paskelbia kaip ir darbo užveizda, kad jis dar paklusnesnis būtų ir kitus verstų skubėti. Tokių "formanų" yra labai daug, bemaž prie kiekvieno darbininko. Karštais prie vieno darbininko atsiranda po kelis tokius viršininkus ir kiekvienas savaip komanduoja darbe. Tokios kamandos priveda darbininkus prie susižeidimų. Bosai į sužeidimus maži kreipia domės. Dažnai pasityčioja, kaipo iš neatsargaus darbininko. Didesniems susižeidimams atsitikus, vaišina su jodina.

Tokiame darbe dirbant J. Patapui netikėtai metalo gabalas nukirto rankos pirštą ligi antro sąnario. Bosas ir į šį susižeidimą labai mažai kreipė domės. Aiškino, kad tik menkniekis ir jodinos užtepus užgis. Kiti darbininkai be jokių medicinos reikmenų sulaikę kraujo tekėjimą. Vėliau drg. J. Patapui griežtai pareikalavus, kad suteiktų medikalę pagelbą, bosas davė gatvėkario tikietą ir liepė važiuoti ligoninėn.

Tokiose sąlygose dirbdami darbininkai turėtų pradėti organizuotis. Čia jau nėra kas pralaimėti, o organizuotumas laimėtų, nes savininkai padaro milžiniškus pelnus, kurie turi priklausyti darbo žmonėms. Duotis bosui save išnaudoti po kokio tai viršininko vardu, tai pasistatymas savęs žmonių pajuokai, o boso aklu įrankiu.

Darbininkams kelias į pagerinimą savo būvio, tai jų klasės organizacija Dirbančių—UNIJA; bedarbių—BEDARBIŲ TARYBA. Visiems darbininkams kelias į pasiliuosavimą, tai nuoširdus darbavimasis savo klasės naudai politinėje organizacijoje.

Ten dirbęs—R.

Sužeistas Darbe Draugas J. Urbanavičius

Liepos 13 d. anksti ryte, bevežiojant pieną ir skubinant darbe, netikėtai vežimo ratas pervažiavo kojos pėdą sulaužydamas kaulus dviejų kojos pirštų. Ligoninėje koją aptaisė gipsu, bet antroj dienoj kompanijos atstovas atvažiavo reikalaudamas, kad ligonis tuojau eitų dirbti. Girdi, kompanija dabar paleidus kelis vyrus, o imti naują nenorinti tavo vieton, tai jei nori išsilaikyti darbe, ruoškis grįžti tuojau darban.

Draugas J. Urbonavičius be lazdų nepaeina nė iš vietos, o kompanija reikalauja darban. Tai bent tvarka! . . .

K. A.

Iš M. S. ir D. P. Draugijos Pusmetinio Susirinkimo

DRAUGIJOJ 407 NARIAI; DALIS VALDYBOS REZIGNAVO; PAREMĖ K. L. KONGRESĄ

Liepos 12 d. įvyko Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašelpinės Draugijos pusmetinis susirinkimas. Pirmuose dienotvarkės punktuose buvo išduota raportai iš kurių paaiškėjo, kad draugija turi 407 narius; išdėjo pinigų—$1,984.36; per paskutinį pusmetį paaugo 31 nariu. Ekonominiai per paskutinį pusmetį draugija nukentėjo del nepaprastai didelio skaičiaus ligonių.

Valdybos nariai, kurie ligi šioliai nuoširdžiai be jokio atlyginimo darbavosi draugijos auginime, bet dažnai be pamato buvo užpuldinėjami, pavargo. Be to, išdininkui einant draugijos pareigas ir atsisakius padengti jam asmeninius nuostolius, keturi valdybos nariai: pirmininkas, išdininkas, vice-pirmininkas ir finansų sekretorius rezignavo iš pareigų. Vice-pirmininku išrinkta drg. P. Jakubka, o kitus tris paliko sekančiame susirinkime rinkti.

Revizijos Komisija, apart išduoti reikiamo ekonominės draugijos raporto, kažin kokiais sumetimais pradėjo keitinėti susirinkimų padarytus ir užtvirtintus protokolus. Matomai, kaip kuriems revizijos komisijos nariams parūpo ne draugijos reikalai, bet kokių tai galvose gimstančių laikinųjų komitetų gelbėjimas ir kiršinimas politinių srovių vienos prieš kitą. Tokių žygių nepatartina imtis.

Susirinkimas entuziastiškai rėmė Kanados Lietuvių Kongresą. Pereitame susirinkime paaukavo iš draugijos fondo $20.00, o šiame susirinkime nariai suaukavo su pasveikinimu įteikti Kongresui $17.01. Draugija išrinko 17 delegatų. Tai sveikintinas žygis mūsų draugijos.

Pirmiau buvusiam nariui ir išėmusiam per metus ligonio pašelpą, drg. D. Skardžiui dar vis esant džiovininkų sanatarijoj, St. Agathe, Que. susirinkime pakeltas klausimas jo parėmimui sunkioje ekonominėje padėtyje. Susirinkimas nutarė paaukoti drg. D. Skardžiui $10.00 iš lėšų fondo ir $3.25 vietoje draugai sukėlė.

D. L. K. Vytauto Kliubo vardu atsikreipė drg. Leknickas, kad mūsų draugija sutiktų ruošti su kliubu ir kitoms pašelpinėms draugijoms bendrą pikniką. Atsikreipimą susirinkimas vienbalsiai priėmė.

Draugijos Narys

Pranešimai

A. L. D. L. D. Montrealo kuopų Moterų Skyrius ruošia

DIDELĮ PIKNIKĄ

sekmadienį, liepos (July) 26 d., Ville Lassale, piknikų vietoje.

Visus montrealo lietuvius užkviečiame dalyvauti šiame piknike. Mes ruošiamės, kad šį pikniką padarius įdomesniu už kitus piknikus, o be to, raginami visi dalyvauti, nes visas pikniko pelnas skiriamas kilniems tikslams, kaip tai: Kanados Lietuvių Kongreso ir Lietuvos priešfašistinių kalinių paramai.

Dalyvaudami šiame piknike paremsite Lietuvos liaudies kovas, kas visiems lietuviams išeiviams liko svarbiuoju klausimu.

Kviečiame

Moterų Komitetas

—o—

ALDIEČIŲ DOMEI

ALDLD 137 kuopos narių **Pusmetinis Susirinkimas** įvyks š. m. liepos mėn. 24 d., penktadienį, 7.30 val. vakare, Point St. Charlio lietuvių salėje, 1182 Soulanges Str.

Narius ir simpatikus kviečiame dalyvauti, nes tai labai svarbus susirinkimas, kur visi nariai privalo dalyvauti.

Kuopos Valdyba

Persitvarkė Popular Fronto Veikimas

Liepos 15 d., Lemko organizacijos salėje įvyko Popular Fronte dalyvaujančių organizacijų atstovų susirinkimas. Dalyvavo apie 40 skirtingų organizacijų. Trys francūzų organizacijos padavė aplikacijas ir buvo priimtos Popular Fronto šeimon. Dabar Popular Fronte įeina apie 60-70 organizacijų. Apie 80% organizacijų priklausančių P. F. sudaro francūzų skirtingų politinių pažiūrų organizacijos. Visų dalyvaujančių susitarims veikimui girtinas.

Plečiantis Popular Fronto veikimui, nutarta ir persiorganizuota ant platesnių organizacinių pamatų veikimui. Paruoštas, vieno iš delegatų projektas del organizacijos struktūros, po platus apsidiskusavimo su kaip kurioms pataisoms vienbalsiai priimtos. Priimtas organizacinis planas nusako, kad Popular Fronto vyriausias tikslas vystyti masinį veikimą už apgynimą liaudies reikalų. Nustatyta vadovaujančių komitetų uždaviniai ir pareigos organizacijų priklausančių Popular Fronte.

Išrinkta vadovaujantieji komitetai, kaip tai: P. F. Biuras, Mitingų ir Rezoliucijų Komitetas, Finansų Komitetas, Disciplinavimo Komitetas, Propogandos Komitetas ir Administracinis Komitetas.

Francūzų darbininkų laikraštis "Clarte" (Šviesa) vienbalsiai nutarta laikyti Popular Fronto oficialiu organu.

Nutarta imtis skubių žygių plėtimui Popular Fronto veikimui provincijos miesteliuose ir tampriau susirišti su Quebeco miesto organizacijomis ir pritariančioms P. F. veikimui. Tam tikslui išrinkta organizatoriai: Perry, farncūzas ir Monro—anglas.

Lietuviai darbininkai labai mažai dalyvauja P. F. veikime. Turėtų tuo darbu labiau susirūpinti, nes tai veikimas, kuris nestato tautinių, religinių, rasinių ir politinių skirtumų, o vyriausias jo tikslas ginti Kanados žmonių reikalus.

Korespondentas—R.

Protesto Rezoliucija Antanui Smetonai Ir Prieš Jo Fašistinę Diktatūrą

Mes A. L. D. L. D. Trečio Rajono Konferencijoj, atstovaudami ALDLD kuopų ir draugingą S. D. K. L. S. P. D. kuopą bendram narių skaičiuje 150 pasmerkiame Lietuvos tautininkų kruviną diktatūrą su A. Smetona priešakyje, kaipo neteisėtai pagrobę valdžią ir visokiais būdais kankina mūsų tėvus, brolius ir seseris. Todel mes griežtai reikalaujame:

1) Sulaikyti terorizavimą Lietuvos valstiečių darbininkų.

2) Mes nepripažįstame tokių seimo rinkimų, kokie buvo pravesti A. Smetonos fašistinės valdžios. Ir reikalaujame, kad būtų tuojaus paskelbta tiesioginiai Lietuvos seimo rinkimai, dalyvaujant visoms politinėms partijoms.

3) Reikalaujame duoti Lietuvos liaudžiai pilną spaudos ir žodžio laisvę.

4) Griežtai reikalaujame paliusuoti visus politinius kalinius, kurie yra baisiai kankinami Lietuvos kalėjimuose.

5) Griežtai protestuojame prieš šaudymą Lietuvos darbininkų ir valstiečių laike streiko.

6) Reikalaujame panaikinti karo stovį ir leisti Lietuvos liaudžiai laisvai organizuotis.

7) Reikalaujame, kad būtų ilgai neatidėliojant įvesta valstybinė civilė metrikacija.

Komitetas:

K. Ginkus
J. Martinonis
P. Gregor

Sveikiname K. L. Kongresą

Mes Ontarijos miškų darbininkai pritariame Kanados Lietuvių Kongreso šaukimui ir esam pasirengę prisidėt įvykinimui jo būsimus nutarimus.

Nors negalime pasiųsti atstovą iš savo kolonijos, bet mes visi Kongrese dalyvausime Trečio Rajono draugo Krisčiaus asmenyje, ir jo lūpomis pasmerksime kruvinąjį Lietuvos fašizmą.

Mums gerai žinomos fašistų dūkimo pasekmės ir mes privalome padėti žudomiems broliams sutriuškinti tą biaurų slibiną—fašizmą.

J. Mikaila
K. L. Co., Camp 18
Kenora, Ont.

Lethbridge ir Apylinkės Lietuvių Žiniai

ALDLD 69 kuopa rengia puikų pikniką, kuris įvyks 2 d. rugpiūčio, paupy, po C. P. R. tiltu. Piknikas prasidės 12 val. dieną.

Todel kievčiame visus lietuvius atsilankyti, nes bus puiki programa ir gera proga susipažinti su apylinkės draugais-ėms.

Prašome nepraleisti geros progos.

Rengėjai

Antras Pareiškimas Smetonai Buvusiųjų Prezidentų

Dr. K. Grinius ir Al. Stulginskis, buvusieji Lietuvos prezidentai išleido antrą atsišaukimą į Lietuvos žmones del draugijų ir spaudos uždarymo, del valstiečių persekiojimo, pasmerkiantis smetoninį režimą. Prezidentai sako, kad reikalinga sulaikyti dabartinis smetoninkų vartojamas teroras Lietuvoj.

Pareiškimas datuotas 20 gegužio ir abiejų buvusių prezidentų pasirašytas. Pareiškimas Lietuvoj uždraustas skelbti ir platinti. Tik užsienio spaudoj jis telpa.

Pereitais metais taipgi buvo išleidę panašų pareiškimą.

Kaip Rūpinasi Sergančiais

Šventežerio valsč., Seinų aps., susirgo vienos našlės vaikas apie 15 metų amžiaus. Motina valsčiaus valdybai padavė prašymą, kad išduotų beturčio liūdymą išgydyti nemokamai. Valsčiaus valdyba liepė laukti iki atsiras daugiau reikalų ir bus sušauktas valdybos posėdis, tai tuomet išduosią liūdymą. Moteris daug kartų lankėsi valdyboj ir vis gavo neigiamą atsakymą. Praslinkus mėneslui laiko jį pasiskundė Seinų apskr. viršininkui, ir sulyg jo įsakymo valsč. valdyba išdavė beturčio liūdymą. Ligoniui teko daryti operacija, išimti sugedęs kaulas, buvo reikalinga ilgesnis gydymas, bet praslinkus penkiolikai dienų iš ligoninės išvarė.

Dzūkų Valstietis

Lietuvoje

Kaip šelpiami Beturčiai Lietuvoje

Simno mieste, Alytaus apsk. pereitą žiemą susirgo beturtė, elgeta, sena moteris Kurpavičienė, kuri gyvena pas kitą sergančią elgėtą Pocevičaitę. Tuo tarpu ją aptarnavo ir maistą teikė, toj pačioj lūšnelėj gyvenantieji įnamiai ir kiti gerširdžiai žmonės. Kovo mėn. ji padavė Simno miesto valdybai prašymą, kad suteiktų kaipo beturtei ir sergančiai moterei pašalpą. Tačiau apie birželio mėn. vidurį gavo raštišką pranešimą, kuriame pranešė, kad gaus į mėnesį 8 litus pašalpos.

Minėta ligonė ir dabar serga, negali vaikščioti ir tik tokią gauna pašalpą, o kuomet Simno valsčiaus viršaitis važiuoja su kokiais reikalais, tai gauna vienai dienai 12 litų maistpinigių.

Dzūkų Valstietis

LIETUVOS FAŠISTAI KUNIGŲ NESKRIAUDŽIA

Drg. A. B. "Laisvėje" iš liepos 8 paduoda, kad per paskutinius 8 metus Lietuvos kunigams fašistinė valdžia išmokėjo valstiečių pinigais, surinktais taksų pegelba sekančiai: algų 1198 kunigams—11,417,655 litus už tikybos dėstymą mokyklose 1,-880,000 litų; universiteto tikybos "profesoriams" 5,773,373 litai; kunigų seminarijoms 3,-195,025 litai ir vienuolių pataisymui 821,513 litų, miško medžiaga vienuolynams 102,184 litai. Viso 22,397,750 litų.

Todel ir užsieno lietuviški kunigai ir jų spauda niekina tuos, kurie kovoja prieš fašizmą. 22 milijonai litų daro griekų atleidimą fašistams už desėtkų žmonių žydymą.

Jeigu bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios, tai kunigams nebūtų galimybės tiek valstiečių sudėtų pinigų sugriebti.

LIETUVOS FAŠISTAMS NEPAVYKO APGAUTI LIAUDĮ SU RINKIMAIS

Lietuvos fašistai prie vadinamo seimo rinkimų prisiruošė gana gerai: Kiekviename apskrityje padarė tautininkų kuopų pirmininkų suvažiavimus, jaunalietuvių pirmininkų suvažiavimus, suvažiavo komendantai ir įvairūs smetoniniai valdininkai na ir pasitarė kaip pravesti šimto nuošimčių rinkimus, kuriuose būtų išrinkti komendantų pastatytieįl seiman kandidatai. Na ir įdomi buvo Lietuvoje prieš-rinkiminė agitacija. Nebuvo vedamo miesteliuos ir kaimuos agitacija, kas reikia išrinkti ir ką jis padaręs gero visuomenei, bet pasakyta per seniūnus, policininkus ir šnipus: jeigu nebalsuosite, tai atimsime gautas iš dvarų žemes, atimsime pilietybę ir ateityje supūsite kalėjime. Tai lengviausia ir praktiškiausia Lietuvos fašistų priešrinkiminė agitacija. Jeigu būtų nutarę vietoj gązdinimo vesti fašistinę agitaciją, toks darbas Lietuvos fašistams nėra garantuotas, nes nekurie būtų galėję pasisakyti prieš Smetoną. Tačiau ir čia fašistai sutiko didelių sunkumų, prievarta varinėjo į rinkimų įstaigas valstiečius balsuoti ir kaip kur nepajėgė suvaryti virš 20% turinčių teisę balsuoti. Sulyg fašistinių davinių Šiauliuose balsavo 68%, o iš tų 15% sugadintų balsų. Marijampolės apskrityje boikotavo rinkimus 45%, Vilkaviškio apkr. 11%, Šakių apskr. 50%, Klaipėdos apskr. 83% ir kitose apylinkėse boikotavo rinkimus beveik pusė rinkikų. Atskaičius sugadintus balsus, tai fašistinius seimo rinkimus boikotavo didesnė pusė Lietuvos gyventojų.

Fašistinės akys dūmų nebijo, jie ir tokį didelį boikotą būtų paskelbę savo nepaprastu laimėjimu, nes jiems patiems dalyvaujant balsų skaityme gali paskelbti balsavusių skaičių kokį jie nori. Kaip jie turėjo geras akis prievarta varyti žmones balsuoti, tai dar lengviau jiems buvo falsifikuoti balsavusių skaičių. Tą būtų ir padarę, bet ant savo nelaimės už rinkimų boikotavimą turėjo sulaikyti opozicinius laikraščius iš ko sužinojo pasaulis. Antrą smūgį davė, tai deginimas fašistinių kandidatų trobų, už ką fašistai rengs nusižengusiems teismus ir dar daugiau paaiškės rinkimų boikotas. Toki atsitikimai fašistus apie seimo rinkimus privertčia tylėti.

DIDELĖ AUDRA ŠIAURĖS LIETUVOJE

Šiauliai.—Liepos 4 d. Šiaulių apskrityje siautė baisi audra, padariusi kaikuriose vietose milžiniškų nuotolių.

Audra perėjo per Padubysio, Šiaulių, Meškučių ir Joniškio valsčius. Viename Joniškio valsčiuje sugriauta 102 trobėsiai ir kaip kur sunaikinta visa 100% pasėlių. Laukuose viskas sumaišyta su žemėmis, javų varpos visur audros nuskintos ir išnešiotos. Gręsia pavojus likti be duonos.

Meškučių valsčiuje sugriauta 70 trobėsių ir sunaikinta 50% pasėlių.

Šiaulių valsčiuje audra palietė 15 kaimų, kuriuose sunaikino 50 trobėsių ir numatoma, kad pasėlių sunaikinimo plotas viršys 50%. Ginkų dvare audra nugriovė vandentiekio bokštą, kuris krisdamas suardė negyvenamą namą. Kumetyno stogą nunešė apie 100 metrų į šalį. Netoliese esančiame Šapganių kaime audra sugriovė vėjo maluną ir 23 trobėsius. Iš lizdų išmesti gandrai, negalėdami audroje lėkti, krito į žemę ir užsimušė.

Padubysio valsčiui sugriauta apie 20 trobėsių.

Ledai kaip kur krito kiaušinio didumo, sunaikindami javus ir daržoves.

PETRAS

Jų Humanizmas

(Tąsa)

Monarchija—Vienintėlė Valdžia Nuo Dievo

Sugrąžinimas dvarininkams ir buožėms žemių, buržuazijai jų fabrikų, namų ir kapitalų, oficieriams jų pagonų ir visiems eksploatatoriams jų pirmykščių teisių ir privilegijų nėra visai įmanomas dalykas be nuvertimo Sovietų valdžios ir pastatymo atgal caro. Delto visi nukentėjusieji nuo socialistinės statybos ir esantieji Sovietų valdžios priešai paskelbė save carizmo šalininkais ir svajoja apie monarchijos atstatymą. Taip vadas pusiausektantiško judėjimo "Apšviestųjų," buožė Nikonov pareiškė: "Į revoliuciją, kuri nuvertė carą, pakeitė gyvenimo tvarką, aš atsinešu negatyviškai del to, kad prie caro gyvenimas buvo geresnis . . . Valdžia nesikišo į ramų piliečių gyvenimą."

Tos pačios sektos vienuolė kalbėjo: "Cariška valdžia nelietė nuosavybės, o sovietinė pastatė kalchozus ir likvidavo nuosavybę . . . už tai provoslaviški žmonės (rekia suprasti buvusieji savininkai žemių, fabrikų kapitalų ir visos pramonės) privalo kovoti už sugrąžinimą cariškos valdžios. . . ." Veiklus narys kontrevoliucinės bažnytinės organizacijos Luzanovas, kuris agitavo už atstatymą cariškos valdžios, tokiuo būdu jis pamatavo savo monarchiškus įsitikinimus: "Prie caro valdžios aš geriau gyvenau, visko man buvo užtektinai, o Sovietų valdžia nuo manęs atėmė nejudinamą turtą ir teises . . . Ir aš tapau monarchistu . . ."

Reiškia, del visų buvusių eksploatatorių, cariška valdžia yra šventa svajonė tokio pasipriešinimo, su kurios pagelba galima būtų sugrąžinti savo pirmykštę padėtį. Vot del ko visos kontrevoliucinės prieš sovietinės grupiuotės, o tam skaičiui ir bažnytinės-sektantiškos organizacijos stovi palaikytojų už sugrąžinimą monarchijos. Taip, kaip jėga buržuazijos, dvarininkų ir kitų panašių elementų nėra užtektina, kad rimtai kovoti prieš Sovietų valdžią, už carizmo pastatymą, todel klasinis priešas stengiasi įtraukti į tą kontrevoliucinį darbą ir darbininkus. Ant kiek atvirai monarchiškai propogandai nebuvo įmanoma įtraukimas darbininkų į kovą prieš Sovietų valdžią, tai jie tą kovą pridengė religine maska. Spalio Revoliucija paskelbta kaipo "sukilimas velnio prieš dievą," o Sovietų valdžia—"valdžia antikristo." Vot ką apie tai rašo teoretikas vardo garbintojų sektos profesorius Losev savo knygoje "Mitų Dialektika" "del vienuolių revoliucija yra velnija . . . Sovietų valdžia ir socializmas yra įžiūrimas kaipo reiškinys antikristo triumfo, kaipo darbas šetono rankos, sukilusio prieš dievą."

Pagal bažnytinį mokslą antikristas—kristaus priešas, delto kiekvienas tikintis krikščionis privalo būti užsispyrusiu antikristo priešu. Apskelbimas Sovietų valdžią "antikristine valdžia," duoda galimybę sukelti tikinčius į kovą prieš Sovietų valdžią ir jos vedamą socialistinę statybą. Bet to dar permažai: reikalinga pertikrinti masės, kad yra net būtinas reikalas kovoti už carišką valdžią. Del atsiekimo šio tikslo jie vėl griebiasi religijos pagelbos. Cariška valdžia paskelbta vienintėlė del krikščionių valstybės valdžios forma, kaipo nustatyta neva paties dievo. Tokioje dvasioje įvairiapusiai sprendžia įvairių religijų vadai. Profesorius Losev rašo, kad "tik ką žibantis bažnytinis žibintuvas prie įkono paeina iš provoslaviškos dogmatikos su tokiu neapeinamu būtinumu, kaip kad cariška valdžia valstybėje . . . Vardo garbintojų (imiaslavcų) politinis idealas—nerubežiuota monarchija." Religinio judėjimo vadai paskelbė, kad monarchija yra vienintėlė "dievo duota" valdžia. Voronežo apylinkėj veikli miniška-vienuolė pareiškė: "Aš noriu, kad būtų cariška valdžia, del to, kad ji yra nuo paties dievo, delto kad visi valdininkai cariškos valdžios pripažino dievą ir tikėjo į jį. Caras buvo palaimintas nuo dievo, o Sovietų valdžia palaiminta nuo antikristo." Antras vienulis Vassian sako: "Mes nepersistatom sau Rusijos egzistavimo be caro, del to mūsų organizacija po dvasiška vadovybe kovojo ir kovos už monarchijos sugrąžinimą." Vienuolis Doniško stebuklingojo vienuolyno Konovalov, įkurėjas kontrevoliucinės bažnytinės organizacijos, užtikrina įtikindamas: "Del bažnyčios ir del religijos vienintėliu priimtinu valstybės sutvarkymu gali būti monarchija ir nei kokia kita."

Ištisa eilė religinių organizacijų vadų veda slaptą agitaciją už sugrąžinimą cariškos valdžios. Voronežo apylinkės vienuolė agitavo už sugrąžinimą cariškos valdžios įtikindama, kad "Caras—žemės dievas," kad "be caro žmonės taip, kaip avių banda be piemenio." Religinis agitatorius Vološko Kursko apylinkėje aiškino kaimiečiams: "Caras Nikalojus nusidėjo, nusidėjo ir vienuoliai, del to prie valdžios atsistojo antikristo vaikai (komunistai). Bet greit bus pasikeitimas, Sovietų valdžia bus nuversta ir vėl stos viešpatauti caras . . ." Sektos nariai "savitarpinės apšvietos" Kursko apylinkėje 1921 metais laike "kryžiaus karo," kurį buvo paskelbus pasaulinė kunigija prieš Sovietus, taipgi šaukė tikinčius eiti į "kryžiaus karą" ant Maskvos, kad nuvertus Sovietus ir pastačius ant sosto naują carą Michaelių." Sektantai, vardo garbintojai 1930 m. Šiauriniam Kaukaze net skleidė savo rūšies melus apie ištikimybę cariškai valdžiai ir apie net būtiną kovą prieš Sovietus, kaipo "velnio valdžią." Į sektos pamaldų programą buvo įvestas himnas "Bože caria chrani."

Bėgyje 1933-1935 metų parodė savo aktyvumą slapta kontrevoliucinė buožiška-dvasiška organizacija, kuri buvo pasista-

TORONTE

Išrinko Delegatus

Toronto.— Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos susirinkime tarp kitų draugijos reikalų buvo pakeltas Kanados Lietuvių Kongreso klausimas. Po trumpų diskusijų tapo išrinkti aštuoni delegatai į K. L. Kongresą ir iš draugijos iždo paskirta $5.00 Kongreso reikalams. Delegatais išrinkti šie draugai: V. Jusaitis, M. Railienė, A. Kovoliūnas, M. Lenkauskas, V. Kirvela, Motiejus Guoba, H. Dobrovolskienė ir A. Ylienė.

Taipgi susirinkimas išnešė protesto rezoliuciją Ontarijos provincionalei valdžiai prieš bedarbių veikėjų areštavimą.

Susirinkimas apsvarstė ištisą eilę ligonių ir jiems išmokėjo pašalpas. Dabartiniu metu draugija neblogai stovi stovi, ji turi tik Toronte virš 300 narių, tai yra populiariškiausia Toronto lietuvių organizacija.

Narys

Delegatų Susirinkimas

Suvienyto fronto komiteto ir kitų visų delegatų, kurie išrinkti į Kanados Lietuvių Kongresą susirinkimas atsibus liepos 29 dieną, trečiadienį, 6 Denison Ave., 8 val. vakare. Visi išrinktieji delegatai šiame susirinkime būtinai turite dalyvauti. Reikalinga bus susitarti kelionės reikalais, taipgi galėsite pakelti sumanymus bei įnešimus Kanados Lietuvių Kongresui, kur torontiečių delegacija galės apsvarstyti, kurie sumanymai yra verti ar neverti kelti Kongrese.

Kiek teko iš patikrintų šaltinių sužinoti, tai Toronto lietuvių organizacijos, sykių centro komitetas jau išrinko 21 delegatą atstovauti Toronto lietuvių organizacijas Kanados Lietuvių Kongrese. Tai pasirodo, kad Toronto lietuviams labai rūpi terorizuojamų brolių padėtis fašistų valdomoj Lietuvoj. Reikia tikėtis, kad po Kongreso Toronto lietuviai vieningai darbuosis gynime Lietuvos liaudies ir bendrai kovoj prieš karą ir fašizmą.

Suvienyto Fronto Komit.

Draugių Piknikas

12 d. liepos, Westone, atsibuvo ALDLD 162 kp. moterų sekcijos piknikas. Nors nelabai skaitlingas, mat dauguma del šilto oro buvo tingūs paremti draugių pikniką, kas yra peiktina.

Su aukomis bei darbu prisidėjo šios draugės: Masienė, Bimbienė, Skurdelienė, Turkienė, Linartienė, Milerienė, Kaptainienė, Laurinaitienė, Ylienė, Dorinienė, Černauskaitė, Šimonienė, Vaitkienė, Kevėžienė, Dabrovolskienė, Vitkus. Sarapas su savo orkestru padedant jaunom dviem dukrelėm, veltui pagriežė keletą smagių šokių. Viso iš pikinko padaryta pelno $15.05. Pelnas skiriamas nuo sekcijos siunčiamoms delegatėms į Kanados Lietuvių Kongresą padengti kelionės išlaidų.

Visiems ir visoms aukomis parama bei darbu prisidėjimu pikniko naudai, tariame—moterų sekcijos vardu širdingą ačiū. Atsiprašome, jei per klaidą aukotojų pavardes praleidome.

Rengėjos

Protesto Rezoliucija

Lietuvos Prezidentui
Antanui Smetonai.
6 Denison Ave.,
Toronto, Ont.
Liepos 16, 1936

Pastebėjęs spaudoj, Kad Lietuvos karo lauko teismas dešimtį valstiečių nusmerkė mirtin, tris kalėjiman iki gyvos galvos ir 8 ilgiems metams kalėjiman, Toronto Lietuvių Organizacijų Suvienyto Fronto Komitetas griežtai protestuojame prieš tokį sprendimą ir reikalaujame jiems bausmes panaikinti.

Taipgi reikalaujame paliuosuoti visus tuos, kurie buvo įkalinti už kovą prieš fašistinę Lietuvos valdžią ir už atsteigimą demokratinės tvarkos.

Taipgi mes pareiškiame, kad nepripažįstame esant konstitucinials nesenai įvykusius seimo rinkimus, kadangi tuose rinkimuose nebuvo leidžiama dalyvauti liaudies partijoms ir statyti savo kandidatus, ir reikalaujame paskelbti kitus seimo rinkimus, leidžiant visoms partijoms ir žmonių grupėms laisvai statyti savo kandidatus.

Taipgi reikalaujame panaikinti karo stovį ir suteikti organizacijų, partijų, susirinkimų, žodžio ir spaudos laisvę.

Toronto Lietuvių Organizacijų Suvienyto Fronto Komitetas

Westoniečių Parama Bedarbių Kovoms

ALDLD 130 kuopos, Westone, įvykusiame susirinkime liepos 12 dieną, be kitų klausimų buvo apkalbėta ir bedarbių kovos ir areštai ir nutarta tam reikalui ant vietos parinkti aukų. Aukavo šie: M. Mikalajūnas $1.00, A. Barčienė 5 c., A. Rutkauskas 25 c., S. Baltulis 25 c., K. Veiveris 15 c., K. Grumbinas 15 c., P. Pajuodis 10 c., S. Krisiunas 10 c., N. Binbienė 10 c., J. Vertelka 12 c. ir J. Daujotas 5 c. Viso—$2.32.

J. Barčas

Pukiai Pavyko Tarptautinis Piknikas

Pereitą sekmadieny Westone atsibuvo tarptautinis darbininkų pokilis—piknikas. Diena pokiliui pasitaikė pusėtinai graži ir į pokilį suplaukė virš penki tūkstančiai įvairių tautų darbininkų. Vadovaujamą rolę pokilyje vaidino Kanados Komunistų Partija. Buvo graži virtynė ištaisyta minkštųjų gėrimų ir užkandžių bufetų, kur plevėsavo skaisčiai raudonos partijos padalinių vėliavos.

Pokilio palinksminimui dalyvavo trys dideli darbininkų orkestrai ir nuolatos griežė. Žymiausi partijos vadai pasakė po atatinkamą šioms dienoms kalbą. Dalyvavusieji pokilyje buvo labai patenkinti, nes kur tik neisi visur darbininkiškos idėjos žmonių susikimšimas ir gaunasi jausmas, kad tai dienai esi atsiskyręs nuo esamojo kapitalistinio pasaulio ir esi persikėlęs į būsimąjį socialistinį pasaulį, kur visa žmonijos draugija tvarkysis draugiškumo ir nuoširdumo pagrindais.

Pokilis darbininkų judėjimui atnešė ir nemažai pelno. Dalyvavo daug ir lietuvių, bet tikrenybėj turėjo daugiau dalyvauti. Pas nekurius šį kartą pasirodė didelis ištižimas, vietoj važiuoti į istorinės reikšmės pokilį, nuvažiavo maudytis arba taip kur bereikalingai laiką praleido.

Buvęs

Užgirta Kanados Lietuvių Kongresas, Montreale; Pasižada Remti Lietuvos Valstiečių Vedamas Kovas

PASMERKĖ UŽEMECKĮ STOVĖS LAIKRAŠČIO SARGYBOJ. LAIKE VAJAUS NEPASIDUOS KITIEMS RAJONAMS

Konferencijoj delegatai dalyvavo nuo sekančių organizacijų: 217 kuopos 7; 152 kuopos 1. Nuo Winnipego ir St. Boniface Pašalpinės Draugijos 2 delegatai, ir nuo Winnipego ir apylinkės lietuvių bendro fronto 1 delegatas. Viso venuolika delegatų.

Konferenciją atidarė draugas M. Vidrukas, pažymėdamas konferencijos tikslą ir nuveiktus Trečio Rajono darbus ir, kas dar stovi atlikti ateityje.

1) Prezidiumą renkant, Konferencijai pirmininkauti tapo išrinktas dr. M. Vidrukas, sekretorium drg. P. Gutauskas. Į rezoliucijų komisiją išrinkti: A. Lopata, A. Petniūnas, M. Vidrukas, V. Lepeska ir K. Plečkaitis.

2) Perskaityta pasveikinimai nuo: ALDLD Kanados Veikiančio Komiteto, nuo "Darbininkų Žodžio," nuo Antro Rajono Komiteto ir nuo Fort William 15-tos kuopos.

Nuo vietinės 217 kuopos draugas K. Ginkus sveikino Trečio Rajono pirmą Konferenciją, pažymėdamas, kad sekančiai Konferencijai turėsime geriau prisiruošti ir parinkti geresnį suvažiavimui laiką, pavasario arba rudenio sezone, nes tada tinkamiausias laikas atvykti delegatams ir tolimesnių kuopų. Drg. K. Ginkus kaipo Rajono komiteto narys ir 217 kuopos senas veikėjas, apibudino kuopos nuveiktus darbus, pažymėdamas, kad 217 kuopa yra įtraukus į proletarinį darbą ne desėtkus, bet šimtus lietuvių darbininkų, kurie šiandien yra pasisklaidę po visą Kanados kontinentą ir aktyviai dirba proletariatui naudingą darbą.

3) Atstovų raportuose paaiškėjo, kad Rajono ribose randasi sekamai narių: 217 kp. 44; 152 kp. 18; 15 kp. 32 ir 36 kp. Bienfait, Sask., kuri nutraukus ryšį su Rajono Komitetu, jos neskaitant rajono ribose randasi 94 nariai.

Po diskusijų nutarta, kad per metų laikotarpį padidinti narių skaičių iki 150. Komitetas ir kuopos turės imtis aktyvaus darbo sustiprinti senas kuopas, ypatingai atgaivinti 36 Bienfaito kuopa, kuri Konferencijai neprisiuntė nė raštiško raporto. Stengtis suorganizuoti naujas kuopas: Lac Du Bonet, Kenoroj ir kitur, kur tik leis galimybės.

Rajone randasi 68 nariai pilnai užsimokėję duokles ir 26 iki šiam laikui dar neužsimokėję. Konferencijos nutarimu, turi kuopų valdybos pasistengti iš narių iškolektuoti duokles (išskyrus 152 kp., kurios nariai yra užsimokėję duokles), kad metų pabaigoj visi būtų geram stovy.

4) SDKLSPD 7 kp. delegato P. Pūro raportą Konferencija išklausė su entuziazmu. Minėta draugija nėra politinė organizacija, ir jauna organizacija, tačiau per pirmus metus savo gyvavimo, yra daug prisidėjus aukomis darbininkų klasės reikalams, būtent: "Darbininkų Žodžiui per 1935 metus, aukomis ir parengimuose sukėlė $89.27, Lietuvos politiniams kaliniams $26.50, ir pasiuntimui delegato į Kauno Kongresą $9.75.

Tos pačios kuopos kitas delegatas draugas J. Martinonis raportavo, kad minėta draugija ne tik prisidėjo gelbėti Lietuvos politkalinius medžiaginiai, bet buvo siunčiamos ir protesto rezoliucijos Lietuvos fašistinei valdžiai. Prie to, draugija sušaukė kelius masinius mitingus del padėjimo Lietuvos liaudžiai atsteigti demokratinę tvarką. Taipgi draugija užgyrė šaukiamą Kanados Lietuvių Kongresą, Montreale ir prižadėjo jį remti.

5) Konferencija nutarė, kad tos kuopos, kurios del bosų reakcijos negali veikti po ALDLD vardu, gali legalizuotis kitu vardu, bet veikti organizacijos linkme. Del pasekmingesnio organizacinio veikimo reikia traukti į kuopas vietoj gyvenančius darbininkus.

6) Savitarpinis l a v inimasis Rajono kuopose silpnai pastatytas. Todel kuopų valdybos turi daryti pirmynžangą, suorganizuoti lavinimosi ratelius.

7) Pasekmingesnei kovai vesti su reakcija, ALDLD kuopos turi dėti pastangas, kad sudaryti su kitomis organizacijomis ir atskirais darbininkais bendrą frontą, nes esamoj reakcijoj visus lygiai išnaudoja be jokio skirtumo, todel ir darbininkai turime suglausti savo jėgas ir bendrai vesti kovą.

8) Kadangi Rajone lietuvių moterų organizavimas yra beveik užmirštas, tai visos ALDLD kuopos turi susirūpinti pravesti aktyvų moterų organizavimo darbą. Moterys yra dar daugiau išnaudojamos, tai ir jos turi būti traukiamos į kovą prieš išnaudojimą.

9) ALDLD kuopos turi būtinai stengtis organizuoti lietuvių vaikų pionierių ratelius, kuriuose vaikai galėtų lavintis meno srytyj ir gauti klasinės apšvietos. Kur yra galimybės, tenai kuopos turi pasirūpinti įsteigti lietuvių vaikams mokyklėles, kuriose vaikai galėtų lavintis lietuvių kalbos ir rašybos.

10) Trečio Rajono ribose Lietuvos politinių kalinių gynimas remiamas, kaip moraliai, taip ir materialiai. Praeitų metų bėgyje pasiųsta Lietuvos valdžiai keletas protesto rezoliucijų ir sukelta $70.00 aukų. Ateity tuo klausimu stengsimes dar daugiau veikti.

Antroji Sesija

1) Konferencijos sekretorius perskaitė pirmos sesijos rezoliuciją, kurią vienbalsiai priėmė.

2) Trečio Rajono Konferencija užgyrė šaukiamą Montreale Kanados Lietuvių Kongresą, kaipo istorinį Kanados lietuvių žygį, kurį pasižadėjo remti, kaip moraliai, taip ir materialiai. Trečio Rajono Konferencija ragina ALDLD kuopas ir kitas broliškas organizacijas susirūpinti Kanados Lietuvių Kongresu, ir stengtis pasiųsti delegatus, arba susitarus su kitomis broliškomis o r g a nizacijomis siųsti delegatus nuo bendro fronto.

Taipgi Konferencija pasižadėjo dėti pastangas, kad pasiųsti į Kanados Lietuvių Kongresą nuo Rajono delegatą, kuris atstovautų visą 3-čią Rajoną.

3) Trečias Rajonas "Darbininkų Žodžio" rėmime 1935 metais užėmė pirmą vietą, laike vajaus sukeldamas aukų $737.55. Prenumeratų gavo 35. Sulyg pasidarbavimo "Darbininkų Žodžiui" Rajonas gavo pirmą dovaną $10.

Kadangi praeitasis ir visi kiti "Darbininkų Žodžio" vajai buvo gana pasekmingi, todel tikimes ir ateity nepasilikti paskutinėj eilėj. Sutinkame paimti tokią kvotą, kokia bus paskirta.

4) Trečio Rajono Konferencijoj svarstant darbininkiškos literatūros ir "Darbininkų Žodžio" platinimo darbą, Konferencija siūlo visom kuopom parsigabenti iš ALDLD centro po keletą išleistų brošiūraičių ir jas platinti tarp lietuvių. Taipgi kuopos turi užsirašyti platinimui po keletą egzempliorių "Darbininkų Žodžio" ir platinti tarp tų, kurie nėra užsiprenumeravę. Taip darė 217 kuopa, ir per sąvaitę ją platina po keletą egzempliorių.

Patartina visoms Rajono kuopoms, išrinkti "Darbininkų Žodžio" agentą, per kurį apylinkės lietuviai galėtų užsiprenumeruoti ir atsinaujinti "D. Ž." Jeigu galimybės leidžia, tai reikalinga platinti ir anglų kalboje darbininkiška spauda. Spauda tas aprūpinti Kanados Veikiančio Komitetas.

5) Trečio Rajono Konferencijoj svarstant apie tulo Užemeckio užvestą bylą prieš "Darbininkų Žodį," kurioje Užemeckis neteisingai užsipuola ant "D. Ž." reikalaudams atlyginimo už jį įžeidimą. Mes griežtai pasmerkiam Užemeckio žalingą darbą ir vienbalsiai nutarėm, kad mes neleisim nuskriausti darbininkų švietėją ir organizatorių, kuris mes subudavojome savo krauju nai uždirbtais centais, mes stovime ant sargybos ir atsitikus reikalui ateisime į pagelbą kaip moraliai, taip materialiai.

6) Kadangi dabartiniu laiku siaučiant fašistiniam teroru Lietuvoje, yra persekiojami ir žudomi Lietuvos valstiečiai ir darbininkai, tai Trečio Rajono Konferencija priėmė protesto rezoliuciją, prieš dabartinę Lietuvos fašistinę valdžią su A. Smetona priešakyje.

Pasiųsti Lietuvos valdžiai protesto rezoliuciją įgaliavo: J. Martinonį, K. Ginkų ir P. Gregor.

7) Trečio Rajono Konferencija siūlo ALDLD kuopoms stengtis organizuoti S. D. K. L. S. Pašalpinės Draugijos skyrius savo kolonijose.

8) Nutarta organizuoti lietuvius darbininkus į unijas, esant reikalui sutverti industrinius komitetus.

Baigiantis Konferencijai, nutarė sekančią Trečio Rajono Konferenciją šaukti 1937 metais apie gegužės mėnesį.

Rezoliucijų Komisija:
K. Ginkus
A. Petniūnas
A. Lapata
V. Lepeska

Keletas Žodžių Ape Užemeckį

Mačiau "Darbininkų Žodyje," kad M. Užemeckis reikalauja net $1,000 susitaikant be teismo, o per teismą net $5,000. Aš būčiau priešingas susitaikymui su Užemeckiu, tegul pamėgina, tuomet ir kitam galės pasakyti kas kaltas. Daugelis matome kas kaltas, juk "Darbininkų Žodis" nenori teismo, o jei priešas puola bereikalingai, tai turėsime atmušti, nepaisant kiek kainuos. Jeigu "Darbininkų Žodžio" išbudavojimui jau tiek suaukavome, tai aš manau niekas neatsisakys ir teismo išlaidas padengti. Aš pats pasižadu atsiliepti net su keliais doleriai. Tą manau neatsisakys nė vienas mainierys bei kiekvienas dirbantis darbininkas.

Gal kas manote, kad M. Užemeckis teisme prirodys, kad jisai buvo apšmeižtas? Juk Tamošiūnas už faktą atsako. Aš manau, kad ir teisme tą patį pasakys. Pasirodys, kad "Darbininkų Žodis" su juo nieko bendro neturėjo. Aš manau, M. Užemeckis mėgins ką kitą prirodyti, kad "Darbininkų Žodis" komunistinis laikraštis: buntavoja žmones, liepia streikuot ir daugiau kokių iškarpų, o save mėgins prirodyti geru žmogumi. Jau keli metai, kaip jis galvoja tapti turtingu, bet štai dabar išgalvojo.

M. Užemeckiui iš teismo naudos nebus, tik pasidarys išlaidų ir daugiau pagarsins save.

Aš Manau, kad ir A. Juozaitis nepraleis tylėjimu ir, kaip girdėti, tai randasi ir daugiau nuskriaustų.

North Mainierys

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos Pirma Kuopa Rengia Didelį Metinį

PIKNIKĄ

SEKMADIENY, LIEPOS 26 DIENĄ
WESTONE, PRIE DRAUGO MASIO FARMOS

Kviečiame atsilankyti kiek galint daugiau svečių, taipgi visus kuopos narius. Draugijai reikalinga parama. Pelnas skiriamas delegatų pasiuntimui į Kanados Lietuvių Kongresą.

Prašome paaukuoti kas ką išgalite pikniko parėmimui. Dovanas, kurie skirsite, prašome priduoti parengimo komitetui 157 Bellwoods Ave. arba 257 Niagara Str.

Trokai pradės vežti 11 valandų sekmadienio ryte, nuo Gorevale Ave.

RENGIMO KOMISIJA

SPECIALIAI

TIK VIENĄ SĄVAITĘ
Šilkinių suknelių francūziškas valymas ir suprosinimas tik 49 c. tam, kas turės šią iškarpą.

DENIS
SIUVIMAS, VALYMAS IR DAŽYMAS
397 Queens St. W., Toronto
Phone: WA 5771

New Empress Hotel

VIEŠBUTIS su lietuvišku patarnavimu. P r i einamos kainos. Veltui automobilių pastatymas. **Yonge ir Gouldgatvių kampas, Torontas**
Telefonas: **WA 0444**

FELIKSAS KEDZEUS

218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.

Parduodu **WESTINGOHOUSE** ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir aliejum kūrenamas mašinas.

Hedges Bros, 637 College Str. Telefonas: LO 1247

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Heifetz, menedžeris

čius sau užduotį kovoti už sugrąžinimą cariškos valdžios. Kad nebūtų jokių įtarimų apie tikruosius organizacijos tikslus, jie pasisavino jai tokį užvardymą—"Brolija jo karališkos aukštenybės."

Nauja Srovė Cariškos Šeimynos Narių

Kad pravdus daugiau konkretumo propogandai už carišką valdžią, bažnyčių ir sektų vadai, buožės ir kiti kenkėjai socialistinės statybos paleido gandus, kad nariai cariškos šeimynos "stebuklingu būdu" yra išlikę gyvi ir kur tai slepiasi iki tam tikro momento, iki laiko. Taip sektantiškos grupės vadovė Tolstich Aleksandra įtikino savo klausytojus, kad "caras Nikalojus gyvas ir randasi tarpe savų žmonių" ir kad "vėl jis greitai užims provoslaviško karaliaus sostą, kuris dabartiniu laiku randasi po antikristo valdžia." 1934 m. Uždoniškam vienuolynan atėjo iš Sarovsko dykumų (Garkovsko krašto) klaidžiotoja vienuolė Feoktista ir papasakojo vienuolėms, kad buvusis caras Nikalojus II su savo šeimyna gyvas ir slepiasi apie Sarovą, kokiam tai dideliam kaime, kad prie jo esą Carevičius Aleksiejus, o karalienė su dukterims Anastazija, Tatiana, Olga ir Marija gyvena Sarovsko vienuolyne atskiroj cėlėje, neva ji pati joms tarnavus. Feoktista slaptai pranešė, kad trys "caro dukterys" 1935 m. pavasary drauge su ja ateis į Uždonį išklausyti pamaldų. Tokiuos pat gandus leido įvairių sektų vadai per visą pietinę Sovietų Sąjungą. Kad žmonės neabejotų apie gandų " tikrumą," religinių organizacijų vadai paieškodavo panašių žmonių, kuriuos paskiau parodydavo nekuriems kaipo "narius cariškos šeimynos," kurie slapstosi tarpe liaudies.

Voronežo apylinkėj, kaime Kriničnoj, pas buvusį žandarą Tocką, kuris dabar yra religinės sektos uolus narys, apsigyveno vienuolė Babakova Marija, kurią sekta perstatė kaipo caro motina Marija Fedorovaja. Rolę buvusios carienės Aleksandros Federovnos užima žandaro sesuo Aleksandra Tockaja, kurios du broliai 1919 m. buvo sušaudyti Sovietų valdžios kaipo aktyviški kontrevoliucijos dalyviai Kolesnikovo bandoje. Rolę buvusio caro Nikalojaus II, 1924 m. užima sektos Federovcų įkurėjas vienuolis Fedor Ribalkin, o po jo arešto, caro rolę užima lošti tos pačios kontrevoliucinės sektos organizatorius vienuolis Kalininčenko. Broliu paskutiniojo caro Michaeliu Romanovų buvo apskelbtas iš Olchavatsko rajono avantiuristas Michaelius Skrinikov. Sosto įpediniu, carevičiu Aleksieju (1934) buvo paskelbtas vienuolis Kuzma Kolesnikovas, banditų Kolesnikovų brolis. 1926-1929 m. carevičiaus role—studentas, buožė Mileriovo kaimo Dono srytyje Marašnikovas Semen Fedorovičius, žmogus su juoda praeičia. Marašnikovui buožės Nikolenko namuose net buvo surengtos kornevalinės iškilmės ir dalyviai tų iškilmių jam atidavė karališką pagarbą. Ten buvo patvirtintos ir caro dukterys. Vienuolė, sektantė Olga Minakova užima rolę caro dukters Olgos. Kijevišką vienuolė Domenkova perstatyta Tatianu, o kulokė Sazanova Ana perstatyta už Anastaziją. Šiuose metuose (1936) monarchiška religinė sekta Gremiačensko rajone užtvirtino "caro dukterį" Klaudiją, nors oficiališkai tokios dukters pas carą Nikalojų II visai nebuvo. 1925 m. buvusiam Tiuvinsko vienuoline Uždonio srytyje gyveno viena vienuolė Elizivieta, ją taipgi buvo paskelbę už caro dukterį, nors dukters Elizavietos pas carą taip gi nebuvo.

1924-1925 m. Odesos mieste veikė monarchiška organizacija "Ramanovų komitetas," kuris taip pat buvo pastatęs keletą žmonių į rolę "cariškos šeimynos asmenų," tame skaičiuje buvo ir "carevičius Aleksiejus." 1928 m. grupė popų buvo iškepę keletą cariškos šeimynos narių, kurie kokiu tai "stebuklingu" būdu išlikę nuo sušaudymo. Štabas—būtas naujai apsireiškusių caro šeimynos narių buvo pas vienuolę Jaickoj. Nikalojaus II rolę lošė 80 metų senis, buvusis generolas Afansev; rolę jo dukters Olgos—vienuolė Katova, o rolę įpedinio Aleksiejaus užėmė 19 metų valstietė iš Tverskos gubernijos Efrosinija Bolova. Šiais metais baptistų sekta Dono srytyje apskelbė vieną Olgą Malcevą už caro dukterį Tatianą. 1930 m. 2 kilometrai nuo kaimo Inžavino Voronežo apskrityje, miške, iš žemių padarytoj būdelėj apsigyveno dvi vienuolės. Vyresnioji iš jų Marija, buvusi vienuolė Kievo vienuolyno persistatė save už caro dukterį Olgą. Po nekurio laiko ta būdelė buvo palikus centru monarchiškos propogandos. Taipgi šiais memais Uždonio rajone, monarchiško sparno provoslavinės cerkvės vadai, apskelbė savo aktyvę veikėją vienuolę Anastaziją Povlovą, cariška dukrele Anastazija.

Čionai jau jų visų nebeminėsiu, nes eina visa eilė ir jei juos sudėti visus į vieną vietą, tai bus tų Romanovų kelios dešimtys sykių daugiau, negu kad jų buvo.

Tuo politiniu maskaradu, perdirbimu vienuolių, buožių ir kitų buvusių carbernių "nariais cariškos šeimynos" buvusi eksploatatorių klasė tikėjosi apmulkinti tikinčiuosius darbininkus ir su pagelba religijos juos įtraukti į aktyvišką kovą prieš Sovietų valdžią ir socialistinę statybą, bet jie skaudžiai apsiriko. Tikinčios masės su jais nenuėjo.

Prikėlimai "Romanovų šeimynos narių" nieko nepritraukė ir nepritraukia, bet atbulai—atstūmė nuo religijos ir bažnyčios tuos tikinčius darbininkus, kurie dar neseniai tvirtai tikėjo į religiją ir į bibliškas pasakas. Monarchiški triksai daromi popų ir sektantiškų vadų, veikia kaipo greitesnis augimas klasinio susipratimo tarpe atsilikusių darbininkų. Monarchiški skiepai religinių vadų iki nuogumo numaskuoja religijos ir bažnyčios veidą ir tuo pagreitina procesą darbininkų galutiną nuo religijos atsimetimą ir galutiną surimą religinių organizacijų.

(Bus daugiau)